

DIRVA

THE FIELD
Nr. 44
Birželio-June 5, 1958
Cleveland, Ohio

Nuo Los Angeles ir Montrealio ligi New Yorko

TAUTINIAM KONGRESE DALYVAVO 351 ASMUI. — STATLER VIEŠBUTIS PUOŠĖ LIETUVOS TRISPALVĖ. — DAUGYBĖ SVEIKINIMŲ IS VISŲ KRAŠTŲ, O TAIP PAT IS ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS. — NAUJI UZSIMOJIMAI IR DARBAI.

Tautinis Kongresas, į kurį buvo kviečiami dalyvauti tautinės srovės veikėjai iš visos šiaurės Amerikos, tikrai pasižymėjo dalyvių gausumu, keliama klausimų gilumu ir didžiulių rūpesčių, kad ateitinant būtų daugiau ir geriau padaryta. Padaryta Lietuvos laisvinimo bare, padaryta bendriesiems lietuvių reikalams, padaryta ir tautinės srovės sustiprinimui.

Kongreso posėdžiuiose dalyvavo, oficialiai įsiregistravę, 351 dalyvis. Be jų dar buvo kelios dešimtys svečių. Taigi Kongresas, dalyvių skaičiumi, buvo beveik netikėtai gausus. Ypač, kad į jį susivaižiavo tautinės srovės veikėjai net iš labai tolimų vietovių.

Dalyviai, jau nekalbant viešnios p. Linkuvienės iš Australijos, buvo iš Los Angeles, Chicago, Detroito, Clevelando, Bostono, Washingtono, Philadelphia, Newarko, Baltimorės, Waterburio ir daugelio, daugelio kitų lietuvių kolonijų. Žinoma, gausiausi dalyviai pasirodė patys new-yorkiečiai, nes gijems niekur ir nereikėjo važiuoti. Kongresas vyko jų gyvenamojoje aplinkoje.

Reikia pasidžiaugti, kad Kongresui iš anksto buvo tvirtai pasisruošta. Visa eilė gerai parengtų pranešimų, pasižymėjo akademiniu gilumu ir tuo labai palengvino svarstomų klausimų sprendimą.

Kongresą pradėjo Vytautas Abraitis, New Yorko veiksmų rengimo komisijos pirmininkas. Jis, priminęs aplinkybes, kuriose yra atsidūrę lietuvių mylintis lietuvis ir mūsų tėvynė Lietuva, pakvietė Kongresą pradėti Amerikos bei Lietuvos himnais (giedojo A. Stempuzienė) ir invokacijos malda. Ją pasakė kun. J. Vaišnys, S. J. Invokacijos malda spausdinama šioje Dirvos puslapyje.

Sudarius visų pagrindinių Kongreso rengimo organizacijų atstovų garbės prezidiumą, buvo pristatytas Kongreso rengimo vyriausiasis šeimnininkas — Tautinės Sąjungos pirmininkas inž. E. Bartkus. Jis tarė Kongreso atidarojamąjį žodį ir perskaitė Diplomatinio šefo min. S. Lozoraičio atsiųstą sveikinimą.

Kongresą žodžiu sveikino visa eilė atstovų: Generalinis Lietuvos Konsulas p. Budrys, Nepriklausomybės Tautos pirmininkas V. Rastenis, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, Bendruomenės Tarybos pirmininkas J. Šlepetytis, Neo Lithuania Korporacijos pirmininkas P. Ališauskas, skautų atstovas R. Kezys, Moterų Vienybės pirmininkė p. Šimėnienė ir kt. Esant labai didelei eilei sveikintojų, jie dėl laiko stokos, buvo perkelti paminėti banketo metu, gi žodžiu visus sveikinus, lyg susumuodamas reikštas mintis, užbaigė Vilties Draugijos pirmininkas Juozas Bačiūnas. (Sveikinimą spausdina atskirai, 2 psl.).

Gausiais sveikinimais ir buvo baigtas iškilmingas Kongreso atidarymas. Po to jau sekė darbo posėdžiai, kuriuos Kongreso dalyviai visą laiką atidžiai sekė,

aktyviai dalyvavo diskusijose, kėlė naujus sumanymus. Kadangi keltųjų klausimų pranešimai daugumoje buvo paruošti raštu, tai artimiausiu laiku svarbesnius ir paskelbsime Dirvoje. Šiame numeryje jau skelbiame V. Rastenio pranešimą — Konkretūs žygiai Lietuvos išlaisvinimo reikalui — 3 psl.

Kongreso darbo posėdžiai, pil-

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIO KONGRESO INVOKACIJA

INVOKACIJĄ KALBĖJO KUN. J. VAISNYS, S. J.

Gyvendamas šioje žemėje, Tu, Viešpatie, esi pasakęs: "Kur du ar trys bus susirinkę mano vardu, ten ir aš būsiu." Mes norėtume, kad šis savo tautą mylinčių lietuvių susibūrimas, šis tautinis kongresas, būtų pradėtas ir tęsiamas Tavo vardu.

Šio kongreso tikslas yra "sukonsoliduoti tautines jėgas ir suderinti jų pastangas sėkmingesnei kovai dėl Lietuvos laisvės ir gajiesnei lietuvių išeivijai". Mes gerai žinome, kad tėvynės meilė yra Tavo valios vykdymas, nes ir Tu savo tautą mylėjai, ja rūpinaisi, dėl jos nelaimių verkei. O vienybės siekimas tai yra didžiausias Tavo troškimas ir noras, Tavo žmoniškai paliktas testamentas. Juk Tu, eidamas iš Paskutinės Vakarienių salės kentėti ir mirti, kad vėl užsimegztų vienybė tarp Dievo ir žmonių, labai jautriai savo apaštalamis kalbėjai apie vienybę. Tai buvo Tavo paskutinis pamokymas, paskutiniai dieviškojo apreiškimo žodžiai, tai buvo paskutinė Tavo valia — Tavo dieviškasis testamentas.

"Kad visi būtų viena, kaip Tu, Tėve, esi manyje ir aš Tavyje" — buvo Tavo maldos žodžiai, kuriuos ir mes šiandien kartojame. Mes meldžiame Tave, kad visi lietuviai būtų viena, tvirta ir susiklausanti armija, nes tik vienybėje galybė, tik vieninga kova gali atnešti laimėjimą. Tu pasakei, kad į šį pasaulį atėjai atnešti kardo ir ugnies, Tu atėjai atnešti ugninio kardo, tai yra artimo

meilės. Tu labai aiškiai parbrėžei, kad artimo meilė yra didžiausias Tavo įsakymas ir Tavo mokslo turinys: "Kad mylėtumėte vienas kitą, kaip aš jus mylėjau!"

Myliet draugus yra lengva, bet Tu esi liepęs mylieti ir priešus. Kas dirba, kas siekia kokio nors idealo, turi turėti ir priešų. Dažnai nemaloniausi ir skaudžiausi priešai yra tie, su kuriais mus riša kraujo ar tautybės ryšiai. Prieš juos mes negalime kovoti tais ginklais, kurie žemina, niekina, žudo bei naikina ir sukelia juose dar didesnę užsidedimą priešintis. Padėk, Viešpatie, kad mes tai visuomet suprastume ir kovotume tik tuo ginklu, kuris priešą paraližuoja, kuris iš jo rankų išmuša visus ginklus, iš priešo padaro draugą ir įjungia į bendrą tėvynės laisvinimo kovą — tai yra artimo meilės ginklas. Juk ir didysis mūsų tautos mylėtojas Vaitgantas pasakė, kad viso jo gyvenimo tendencija — tiesti tiltą tarp vienos ir kitos krypties žmonių — yra davusi geresnių rezultatų, negu šalinimasis ir prieštaravimas. Tad padėk, Viešpatie, mums visuomet jo pavyzdžiu sekti: eiti, kur tik mus šaukia, tiesti ranką kiekvienam lietuviui, vietoj neapykantos kiekvienam rodyti širdį.

Palaimink, Viešpatie, mus visus, palaimink šį kongresą, kad jo darbai prisidėtų prie Tavo pradėto vienybės darbo, kad jo nutarimai būtų Tavo vienybės ir meilės testamento vykdymas.

ŽINIOS IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Iš New Yorko į a. a. Antano Olio laidotuves vyksta V. Abraitis, B. Nemickas ir V. Rastenis.

Gauta žinių, kad iš kitų lietuvių kolonijų į laidotuves vyksta sudarytos delegacijos atiduoti paskutinę pagarbą tauriam lietuviui.

Pijus J. Žiūrys, po sunkios operacijos, stieksita Policlinico Hospital gydytojo K. Pautieniaus žinioje. Gydytojo pranešimu ligonis galės greit ligoninę aplieisti ir sveikti namuose.

Juozas Ginkus, Tautinio Kongreso išvakarėse susirgęs, Kongresui baigiantis jau galėjo atsilankyti į vykuso bankto pabaigą ir į vykdomą Dirvos vaju įsijungė antra šimtaine. Antra šimtaine įsijungė ir baltimoretis J. Lietuvninkas, nuoširdus Dirvos bičiulis.

Leonas Sabaliūnas, aktyvus jaunosios kartos veikėjas ir Dirvos bendradarbis, Columbijos universitete, New Yorko, gavo tarptautinės teisės magistro laipsnį.

PRANCŪZIJOS PARLAMENTAS

paleistas iki spalio mėn. 7 d. Per tą laiką De Gaulle tiki atitiesti Prancūzijos politinę padėtį ir paruošti naują konstituciją, kuri ateityje įgalintų Prancūzijai pastovesnes ir veiksmingesnes vyriausybės.

De Gaulle pirmuosius Prancūzijos gelbėjimo žingsnius laiko sėkmingus, nes į savo vyriausybę sutraukė įtakingus įvairių partijų politikus. Juos įtraukus sumažėjo kalbos apie diktatūrinę užmačias.

Kol kas, kol nepadaryta oficialaus pareiškimo, baiminamasi dėl užsienio politikos, kad De Gaulle nesudarytų naujų staigmenų NATO ir kitų buvusių tarptautinių įsipareigojimų požiūriu.

JIE ĮSIJUNGĖ Į DIRVOS TALKĄ

I vykdomą \$20,000 talką įsijungė šie mūsų darbo rėmėjai:
Jonas Montvilas,
Waterbury\$10.00
Albinas Kušlis,
Waterbury\$10.00
Br. Klorė,
Cicero\$10.00
J. Mason,
Pasadena\$ 5.00
Petras ir Kazimiera
Žilinskai, Calif.\$50.00
Su šiandien skelbiama iš viso gauta\$16,010.00
Dar būtinai reikia \$ 3,990.00

Tautinio Kongreso dalyvių dalis. Priešaky matyti V. Sidzikauskas, A. S. Trečiokas, T. Blinstrubas, panelė Tautvilaitė ir p. Tautvilienė, už jų p. Dilai, p. Bačiūnienė, p. Tubelienė, S. Narkeliūnaitė, J. Bačiūnas ir kiti. Prie rekordavimo aparato V. Žukauskas su sūnumi.

LIETUVOS NAUJENŲ ATRANKA

LIETUVOJ TURISTAI NEPAGEIDAUJAMI

Ne tik užsienių, bet ir "brolis-kų respublikų" turistams Lietuvos tvarkytojai dar nesvetinai. Turizmas Sovietų organizuotas pagal maršrutus. Maršrutas Nr. 20, vadinamas "Po Baltiją", numato kelionę į Latviją ir Estiją.

Vienas atkaklus turistai iš Moldavijos įsigėdė gauti kelialapį ir į Lietuvą, bet Lietuvoj veikias biuras atsakė, kad nėra tokio maršruto, tad nėra ir kelialapio į Lietuvą. Kai tas, nenusileisdamas, užklausk o d e l, gavo pasiaiškinimą, kuris savo pobūdžiu lyginamas su moksline disertacija... Tačiau įkylus turistai pasiskelbė visticl važiuojas į Lietuvą, kaip paprastas keleivis (vadinasi, rizikuodamas negauti nakvynės).

LIETUVOS STUDENTAI PRASTI ATEISTAI

Agitacijos pamokose studentai tarp kitų dalykų lavinasi ir ate-

istinių teorijų populiarizacijos. Bet Kaimo Politechnikos Instituto Hydrotechnikos fakulteto II kurso studentai šiuo požiūriu menkai pasirodė prieš vizitatorių. Studentė, skaitydama iš lapuko, be jokio vargo sukritikavo katalikiškąsias partijas, bet klausytojų veiduose vizitatorius matė išraišką, sakančią, jog nėra ko tuos dalykus aiškinti, nes visi ir taip žino. Tačiau kilus klausimui apie religijos žalingumą ar naudingumą, studentai nemokė jo paaiškinti nei vieno, nei kito, versdamiesi tik bendrybėmis.

Vizitatoriaus išvada — studentai negalėtų diskutuoti su paprasčiausia tikinčia moterėle...

2600 TELEVIZIJOS IMTUVŲ

Šiuo metu Lietuvoje turima apie 2600 televizijos imtuvų. Tai daugiau kaip tūkstančiui gyventojų vienas imtuvas. Be to, sovietinės gamybos imtuvai yra žymiai mažesnio ekrano, Vilniaus

televizijos stotis šiuo metu veikia apie 60-70 valandų per mėnesį.

Radio registruotų klausytojų skaičiuojama apie 300,000, bet 200,000 iš jų yra tik vadinamieji "radio taškai", vadinasi, tik garsiakalbiai, įjungiami tik Vilniaus ar Maskvos programai klausyti. Bet apie 100,000 asmenų (ar šeimų) turi individualius radio imtuvus, tik nėra žinių, kiek iš jų turi trumpųjų bangų skales.

Amerikos Balsas savo laiku geriausiai buvęs girdimas vidutinių bangų skalė, tačiau lietuvių kalba programos nuo tos bangos nuimtos, paliktos tik ant trumpųjų bangų, iš kurių 25 metrų banga yra labiausiai trukdoma, o trumpesnųjų bangų beveik niekas neturi savo imtuvų skalės.

Radio imtuvą su pilna trumpųjų bangų skale turėti nėra patogaus pateisinimo Lietuvoje, kadangi Vilnius veikia tik vidutinėmis arba ultra trumpomis (FM) bangomis. Televizijos imtuvus turintieji gali girdėti Vilniaus radio programą ultra trumpomis bangomis. Ta padėtis skatina įsigyti televizijos imtuvus vietoj radio imtuvų. Radio imtuvus šalia televizijos, ypač jei turi trumpų bangų skalę, sudaro pagrindo įtarti, kad jis reikalingas tik užsienio siųstuvams klausyti...

Tautinio kongreso nutarimai

I.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, Amerikos Lietuvių Rezistencinės Santarvės, Lietuvių Tautinio Akademino Sambūrio, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos, Kanados Lietuvių Tautinės Sąjungos atstovai ir paskiri visuomenininkai, susirinkę

TAUTINIAME KONGRESE, New Yorke, 1958 metų gegužės 30, 31 ir birželio 1 dieną, akivaizdoje uždavinii, išplaukiančių iš padėties, susidariusios lietuvių tautos kamienui esant po sunkios okupacijos jungu, ir akivaizdoje tautinės organizacijos atitenkančių bei prisimintų įsipareigojimų lietuvių tautos labui,

didiesnio veiklos sėkmingumo sumetimais,

t a r i a,

kad tautinių organizacijų vadovybės šiaurinėj Amerikoj sistemingai ir pastoviai derins savo darbų planavimą, organizavimą bei vykdymą ir dalyvavimą bendrinėse lietuvių organizacijose ar kitoje bendroje lietuvių visuomeninėje veikloje.

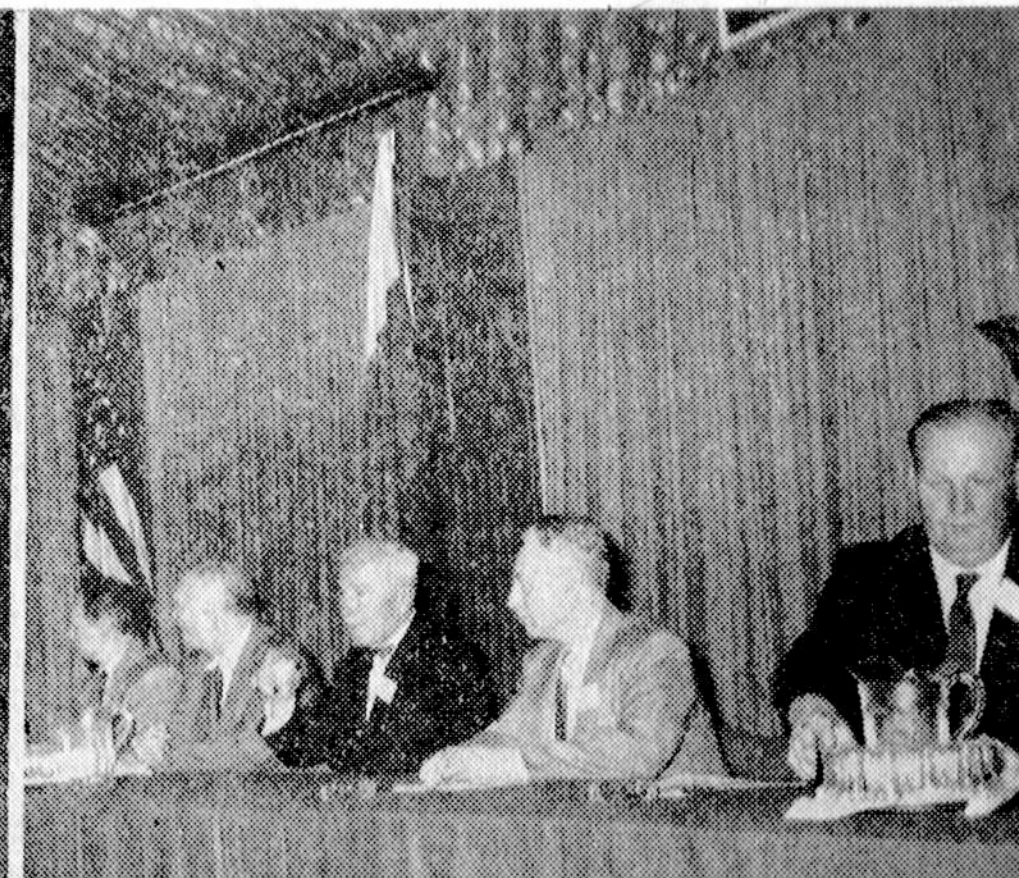
Kongresas sveikina jame dalyvaujančių organizacijų vadovybių iniciatyvą ir sutarimą rūpintis tam reikiamu susižinojimu bei pasitarimais ligi bus nustatyti smulkesni derinimo tvarkos dėsniai.

II.

Apsvarstęs tautinių organizacijų santykiavimą su jaunimo organizacijomis ir pripažindamas lietuvių jaunimo teisę organizuoti jo paties pasirenkamą (Perkelta į 6-tą psl.)

Tautinio Kongreso garbės prezidiumas. Pirmoj nuotraukoj, iš kairės: inž. S. Švedas, Dr. S. Biežis, V. Alksnis, P. Pamataitis, kun. J. Vaišnys, Tautinės Sąjungos pirmininkas inž. E. Bartkus. Antrojo nuotraukoj: kun. J. Vaišnys sako invokaciją. Greta V. Abraitis — Kongreso rengimo New Yorko komiteto pirmininkas. Trečiojo nuotraukoj: B. Nemickas, Generalinis Konsulas p. Budrys, J. Bačiūnas, V. Rastenis ir V. Abraitis.

DIRVA

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio. Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorporuoti, ne pelniui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio. Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

REDAKCIJŲ KOLEGIJA:

V. Bakūnas (Los Angeles), P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Brooklyn), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

ATEJO METAS SUSIDERINTI IR VEIKTI MODERNIŠKAI

J. BACIŪNO, VILTIES DRAUGIJOS PIRMININKO, ŽODIS TAUTINIAM KONGRESUI

Sveikinu Tautinį Amerikos Lietuvių Kongresą labai nuoširdžiai linkėdamas įgyvendinti visus sumanymus ir visiemis tautinės srovės žmonėms parodyti daugiau veiklumo.

Prašu patikėti mano sveikinimo ir linkėjimo nuoširdumui, nes jau bus 50 metų, dai dalyvauju Amerikos lietuviškoje veikloje, siejiojusi jos reikalais, ir gal nebus per daug pasakyta, jais gyvenimu.

Jau ne viename panašiam sąskrydyje esu dalyvavęs, dalyvauju štai ir šiandien, ir kaž kaip jaučiu, kad šis Kongresas, jei tik mes išsiskirstė nepamiršime ko norėjome ir kam pasiryžome, o nuosekliai vykdysime, bus ypatingas ir Amerikos lietuvių gyvenime turės istorinės reikšmės.

Amerikos lietuviai tautininkai, kurie prieš kelis dešimtmečius dažniausiai buvo vadinami tautiečiais, yra išvarę didžiulį barą Amerikos lietuvių išlaikyme ir Lietuvos laisvės atgavimo bei nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo darbuose. Per paskutinius dešimtmečius jų organizuota veikla buvo pradėjusi kiek silpnėti, jie ėmė byrėti, skaldytis, nebemokėjo pakankamai garsiai prakalbėti ir pasireikšti, kiti juos savo triukšmu nustelbdavo ar užgirdavo.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga praityje, ir net prieš dvejus metus yra surengusi grandiozinius sąskrydžius sostinėje Washingtone. Surengė Antano Olio iniciatyva, sugalvojimu ir mokėjimu tokius sąskrydžius surengti. Ne kas kiti, bet mes patys buvome kaiti, kad apsilaidome, supasvyvėjome, neteko solidarumo, išsiskirstėme į smulkesnes grupelės, net tarpusavyje be rimto reikalo pasibardami.

Bet jau po karo, ypač pradėjus daugiau naujų lietuvių atvykti į šį kraštą, jaučiau, kad mes atgimsime, atjaunėsime, savo dvasia ir savo darbais vėl prilygsime garbingos praeities veteranams, ir vėl suvaidinsime tą vaidmerį, kurį Amerikos lietuviai tautininkai čia turėjo, tebeturi ir privalėtų atlikti.

Atvažiuodami nauja k a k uriai taipgi atsivežė smulkesnes grupes. Šis kongresas, aš manau, turėtų mus suvesti į vieną didelę tautininkų-tautiečių jėgą, taipgi turėtų užsąpsiauti tą mūsų valią ir padėti pagrindus ateities keliui.

Aš tik vieno dalyko tebijuočiau, į kurį labiausiai prašau atkreipti dėmesį: — nesirinkime siauro tautinio takelio ir nepripilime prie praeities, kaip uodai prie deguto! Tautininkas yra tas, kas eina su savo tauta ir bendruosius tautinius reikalus stato pagrindine savo dvasios ir savo darbų gaire, kuris supranta tautinių reikalų svarbą ir vėliau gyvenanti tautos ateitį, kurti.

Amerikos lietuviai visuomenininkai dažnai praityje yra darę didelę klaidą, rėdami save su siauromis politinėmis grupėmis ar partijomis, kurios dar savo valdomoje Lietuvoje, vėliau nepriklausomoje Lietuvoje. Turbūt šis skaldė Amerikos lietuvių tautines naides be jokio reikalo ir prasmės. Mes iš Ameri-

kos Lietuvos nevaldėme ir nevaldysime, tad toks partinis Amerikos lietuvių pasiskirstymas ar suskirstymas, neturi ir neturės realios prasmės.

Venkime ir mes savo veiklą risti su buvusiomis Lietuvos praeities partijomis, jų veiklą vertinkime istoriniai, bet ne dabarties mastu, mes telkimės dabarties uždaviniams, lietuviškos kultūros žygiams ir Lietuvos laisvės bylai.

Mes pamatysime, kad tuo pagrindu telkdamiesi, sutiksime labai didelį tos krypties šalininkų skaičių Amerikoje — žymiai didesnį, negu patys manome, ir daug daug didesnį, negu sakote, kurie mėgina mūsų skaičių naiviai sumažinti.

Atėjo metas Amerikos lietuvių tautinėms grupėms — grupelėms susitarti, susiderinti, nusistatyti bendrą plačią programą ir pradėti vėl veikti — drąsiai, ryžtingai, savarankiškai, nepriklausomai, moderniškai. Atėjo metas praversti dideles reformas — pirmiausia savo pačių veikloje, vėliau visoj Amerikos lietuvių veiklos plotmėje.

Jei tuos pasirvėjimus turime ir juos mokėsime kantriais kasdienos darbais paremti, šis kongresas liks ryškūs istorinis ženklas mūsų kelyje. To labiausiai Kongresui ir linkiu!

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Residencijos RERpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Seštadienį tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį.
Tik susitarus trečiadieniais.

SAVE
Part Of
Every Pay
The Cleveland Trust Company
WE WELCOME YOUR SAVINGS
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Kas ir kur?

• Dirvos redakcijos kolegijos pasitarime, įvykusiam New Yorke, dalyvavo: Vilties Draugijos pirmininkas J. Bačiūnas, Tautinės S-gos pirm. E. Bartkus ir kolegijos nariai: P. Bastys, E. Čekienė, B. Gaidžiūnas, J. Palukaitis, J. Paplėnas, V. Rastenis ir St. Santvaras. Pasitarime taip pat dalyvavo Vilties Draugijos valdybos nariai: K. S. Karpius ir V. Orintas, iš Los Angeles atvykęs A. Latvėnas, iš Bostono J. Kapočius, iš Waterburio M. Gureckas.

Pasitarime ilgesnį pranešimą padarė Dirvos red. B. Gaidžiūnas. Po pranešimo pasisakė kolegijos nariai ir kiti posėdžio dalyviai. Buvo svarstoma Dirvos dažninimo ir turinio gyvinimo reikalai.

• Tautinio Kongreso metu įvydomą vaju įsijungė visa eilė naujų šimtininkų ir kitų nuoširdžių rėmėjų. Juos paskelbėsi kitame Dirvos numeryje.

• Gen. Musteikis Margočio žurnalo gegužės mėn. numeryje atspaudė labai įdomų ir vertingą rašinį. Jame nupasakoja paskutinį laisvos Lietuvos vyriausybės posėdį Kaune, prezidento rūmuose. Tas posėdis įvyko 1940 metais birželio 14-tosios naktį. Gen. Musteikis tada buvo krašto apsaugos ministras. Jis savo rašinyje smulkiai nupasakoja, kaip prezidentas Smetona žiūrėjo į padėtį, kaip jis aiškino sovietų reikalavimus, kodėl jis sutiko pavesti gen. Raštikiui sudaryti naują vyriausybę ir kodėl jis nutarė pasitraukti iš Lietuvos.

Tame savo rašinyje gen. Musteikis atpasakoja visų vyriausybės narių nuomones, pareikštas paskutiniame posėdyje. Žinant gen. Musteikio ypatingą jautrumą teisybei, žinant jo nepaprastą sąžiningumą politiniuose reikaluose ir apskritai gyvenime, aišku, kad minėtas jo straipsnis Margutyje sudarė brangų įnašą Lietuvos istorijai, kurį paskutiniu metu laikui yra labai iškreipoma lietuvių laikraščiuose ir atsiminimų knygose.

• Rašinio, prieš kelias savaites atspausito Dirvoje: "Aš rašau iš Chicago" autorius yra Korp! Neo-Lithuanija narys, studentas Stasys Mažulis, gambiai besireiškiantis žurnalistine darbe.

• Justinas Vaičaitis, iš Bostono, pradėjo vasaros sezoną ir buvo pirmas vasarotojas sveikatą pataisyti viloje "Audronė" — 87 East Bay Rd. Osterville, Cape Cod, Mass, pas Edmundą ir Mariją Jansonus, kurie irgi yra atvykę iš Australijos.

Gyvendamas Australijoje J. Vaičaitis buvo Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkas, o E. Jansonas ALR Krašto Garbės Teismo pirmininkas. Po ilgesnio laiko susitikę prisiminė praeities visuomeninio darbo laikus, aptarė ir čia visuomeninius ir politinius lietuviškus reikalus. "Audronės" vila įrengta puikiai ir vasaroti- mui yra geros sąlygos.

DETROIT

DALYVAVO KONGRESE

Į tautinį kongresą buvo nuvykę Marija Sims, inž. Jonas Gaižutis ir Viktoras Griškonis.

SILAINĖ PAVASARIO FESTIVALYJE

Mūsų tautinių šokių grupė "Silainė" gegužės 25 d., kaip ir ankstyvesniais metais, sėkmingai šoko Art Institute suruoštame pavasario festivalyje, kur dalyvavo ir visa eilė kitų tautų tautinių šokių grupių.

NAUJA VALDYBA

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybą išrinkta: E. Plečkaitytė, J. Gilvydis, A. Ancevičius, K. Keblys, V. Lelis, J. Orontas, A. Plepys, K. Žalnieraitis ir J. Šoliūnas. Naujas bendruomenės pirmininkas yra Juozas Orontas.

LIETUVISKAS KNYGYNĖLIS
Lietuviško knygyno "Nerin-

ga" savininkas Vladas Pauža atidarė knygynėlį, kur kiekvienas gali pasimti knygas į namus skaityti.

Tikime, kad tuo visuomenė parodys didesnę susidomėjimą lietuviška knyga.

SUVAŽIAVIMAS

JAV Vidurio Rajono skaučių ir skautų vadovų suvažiavimas, kuris vyks p. Linkų vasarvietėje, važiavo eilė vadovų: s. L. Puskepalaitienė, "Gabijs" tauto tūtininkė ps. J. Pečiūrienė, vadeiva ps. A. Banionis, s. V. Mantautas, ps. Vl. Simutis ir kiti.

PASILINKSMINIMAS IR AUKA

Birželio 8 d., 76 Balso skyriaus rengia puikiam Becnut darže gegužinį, kurioje bus turtingas bufetas, puikus orkestras, loterija ir linksmi šokiai. Čia kiekvienas galės susitikti savo bičiulius, pasišnekučiuoti, pasivašinti ir pasilinksminėti, o kartu šitais pagalboms ranka skurde ir ligose atsidurusiams broliui.

Visi Detroito, Windsor ir šių apylinkių lietuviai maloniai kviečiami šioje gegužinėje dalyvauti.

Būtu labai gražu, kad dėl kurių priežasčių negalintieji į gegužinę atvykti, atsiųstų skyriaus išdėdinkui Vaclovui Kriaučiūnui 14661 Monica, Detroit 38, Mich., savo auką, nes tikimės, kad nelaimingųjų šaukiasi Balso pagalboms, bet Balfas gali tiek, kiek pats susilaukia aukų. Paaukoję dolerį ar antrą, mes netapsime vargšais, o jei aukos šimtai, susidarys puiki suma, kuri daugeliui nelaimingųjų nušluostys ašaras.

Parodykime, kad esame verti žmogaus ir gerasirdžio lietuvių vardo. Sujunkime pasilinksminimų su pagalba vargstantiems broliams birželio 8 d. Becnut parke.

K. Jurgutis,
Balso 76 skyriaus pirmininkas

BOSTON

Birželio 7 d., 7 val. vak. Lietuvių Piliečių Klubo pastatoje, 368 W. Broadway, So. Bostone (kam-

RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI

TAI YRA
DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS VIDURIO
RAGANŲ MEDŽIONĖS
KRONIKA

P A R A Š Ė

JONAS GIRDŽIUS - KLAUSUTIS

Knyga jau gauta Dirvoje. Ji yra 300 psl. ir kaštuoja po \$3.00, gi kietais viršeliais \$3.50. Dirva yra vienintelis jos platintojas JAV. Prašom knygą tuoj užsisakyti, kad galėtume artimiausiu laiku išsiųsti.

SKAUTAI

SPORTO ŠVENTĖ
WORCESTERYJE

Birželio 21-22 dienomis Worcesteryje, Maironio parke, įvyks "Nevėžio" turo rengiama L. S. B. JAV Atlanto Rajono tradicinė sporto šventė. Ši metinė sporto šventė, kuri įvyks jau trečią kartą Worcesteryje, kiekvienais metais auga ir plečiasi. Į Worcesterio šventę suvažiuoja ne vien tik sporto komandos, bet ir labai daug lietuviško skautiško jaunimo, kuris ne tik turi progos pamatyti įdomių sporto varžybų, bet ir susitikti su draugais nematytais nuo praeitos vasaros stovyklų ir linksmai praleisti laiką lietuviškoje aplinkoje. Žodžiu ši šventė tapo lietuviško skautiško jaunimo šventė, svarbi visam Rajonui kaip vienas iš didelių metinių įvykių Rajono skautiškoje gyvenime.

Šiais metais sporto šventėje pirmą kartą dalyvaus sesių komandos, taip pat yra įvedamos jaunių komandos ir varžybos. Vyks krepšinio, tinklinio ir lengvosios atletikos rungtynės. Lengvosios atletikos rungtynės, dėl nepatogių sąlygų Maironio parke, bus prarastos kitoje, tam pritaikytoje vietoje. Kad sportininkai perdaug nepavargtų ir viskam užtektų laiko, visos varžybos bus prarastos vieno minuso sistema. Tikimės sulaukti brolių krepšinio ir tinklinio komandų iš Bostono, New Yorko, Waterburio, Hartfordo, New Britaino, Brocktono ir Worcesterio, o lengvosios atletikos varžybose tikimės, bus atstovaujama kiekviena Atlanto Rajono vietovė. Sesių tinklinio ir krepšinio komandos dalyvaus iš Bostono, New Yorko, Hartfordo ir Worcesterio.

Šeštadienio vakare įvyks, taip pat tradiciniu tapęs, didžiulis Joninių laužas. Worcesterio skautai ir skautės jau senai ruošiasi jam vadovaujami s. v. vyr. sk. L. Jakubausko, "Nevėžio" turo kultūros reikalų vadovo. Broliis Jakubauskas parašė Joninėms pritaikytą veiklą "Prie Nemunelio" ir į jo išpildymą įtraukė beveik visus Worcesterio skautus ir skautes, pirmoje vietoje visiems gerai pažįstamą Worcesterio skautų-čių tautinių šokių grupę. Po laužo bus šokiai lauke ir salėje.

Sporto šventės metu, taip pat "Maironio" parke, vyks Atlanto Rajono skautų tėvų komiteto ir tėvų suvažiavimas. Į šį suvažiavimą, o tuo pačiu ir sporto šventę, atvyks Seserijos vyriausio tautininkė vyr. sk. L. Čepienė, Brolijos vyr. skautininko pavaduotojas vyr. sk. A. Matonis, Rajono vadas sk. V. Nenortas, Rajono Vadeiva ir Vadeivė Banėvičiai ir daug kitų žymių skautų vadovų.

Sporto šventė bus užbaigta iškilmingu vėliavų nuleidimu ir dovanų įteikimu.

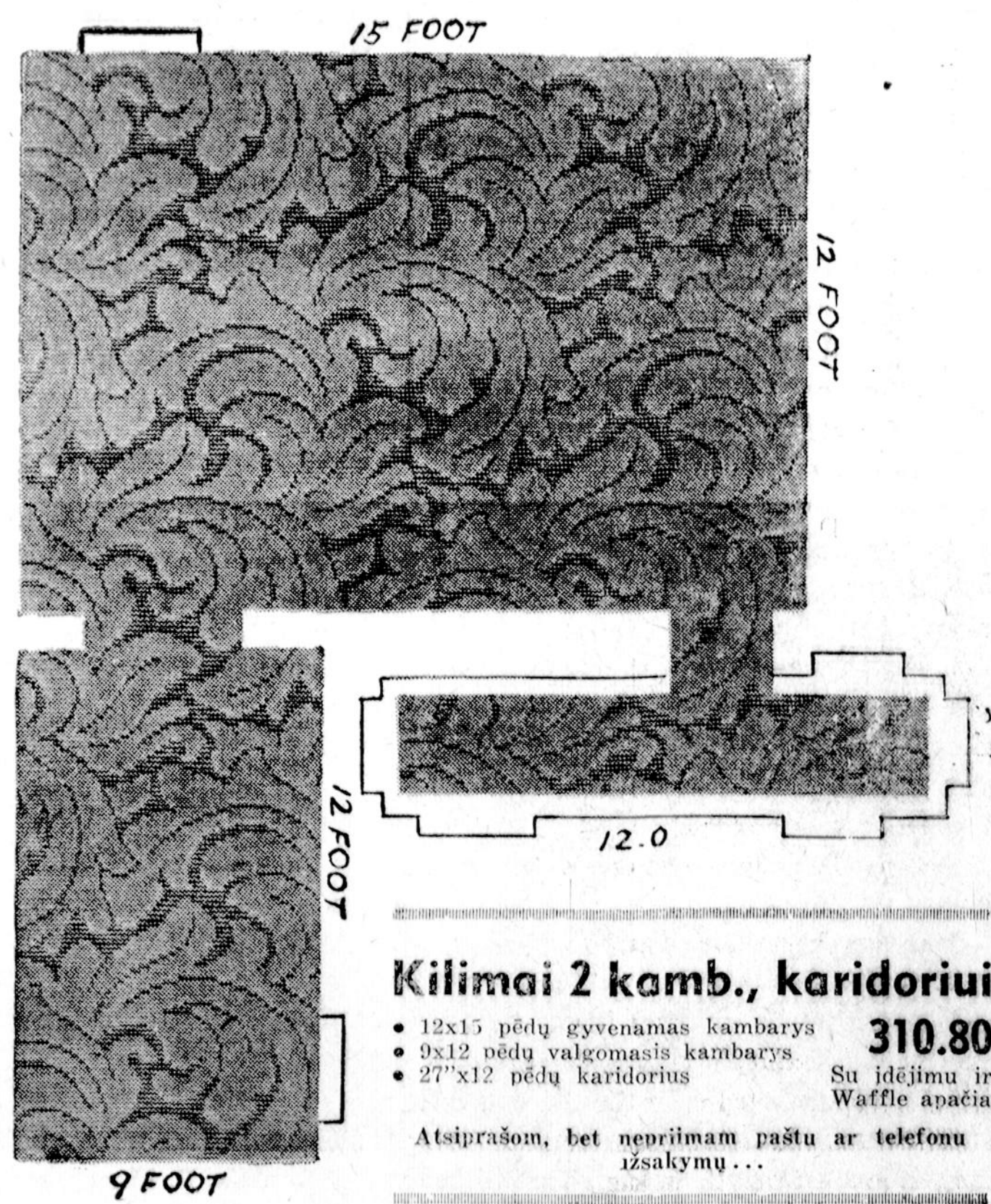
Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

the **MAY CO'S** **2 BASEMENT** stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

PILNAI ĮDETA! NIEKO DAUGIAU PIRKTI!

AUKŠTOS RŪŠIES 100% VILNOS PILE

WILTON BROADLOOM

Kilimai 2 kamb., koridoriui

• 12x15 pėdų gyvenamas kambarys
• 9x12 pėdų valgomasis kambarys
• 27x12 pėdų koridoriui

310.80

Su įdėjimu ir Waffle apačia

Atsiprašom, bet nepriimam paštu ar telefonu užsakymų...

12.98 Vertės! Sutaupote

4.10 kiekvienam yardui

8.88

Kvadr. yard.

3, 12 ar 15 pėdų pločiai

Pilnai įdėti su

sunkia kandžių neždama

Waffle Hair apačia

Spalvos:

• Pilna • Žalia • Ne visos spalvos
• Beige • Graie • visuose plociuose
• Nutria • Turquoise

Jokio klausimo... čia yra viena iš geriausių kilimų verčių, bet kada pasiūlyta! Pagalvokit! Jūs sutaupot 4.10 už ketvirtąjį yardą. Pasirinkite iš needlepoint, tweed ir unbossed WILTONS. Visi yra puikios rūšies.

The May Co.'s Basement Rug Department
Downtown and On the Heights

Konkretūs žygiai Lietuvos laisvinimo reikalu

V. RASTENIO KALBA TAUTINIAM KONGRESE

Beveik kiekvieno visuomeniško užsimojimo priešakinėse linijose žygiuoja optimistiškai žo-
z i a i. Optimizmas kelia, o pesimizmas tramdo ryžtumą, tad ir vyrauja įprotis apie veikimus kalbėti tik pagrazintai ir puošniai. Jei kas prasitaria kritiškai, susilaukia priekaištų, kad silpnina jėgas ir, žinoma, tuo pačiu tarnauja priešiui...

Bet jau praėjo geras tuzinas metų nuo tūlų tvirtinimų, jog Lietuvos išlaisvinimas esąs vos mėnesių atstume. O paprotys viešas kalbas baigti linkėjimais kitamet šiuo metu susitikti laisvame Vilniuje irgi lyg ir ėmė nykti iš mados. Yra pagrindo manyti, kad neatsakingai žadinamas optimizmas nustoja savo ilgai turėtos reikšmės veikloje dėl Lietuvos, ir kad imama plačiau susi-
gasti, jog čia labiau reikia šalto neperdėto, tai yra, nei parausvinto, nei patamsinto padėties vertinimo ir atitinkamo prie tos padėties prisiderinimo.

Ryšium su tuo sustokime ir ties žodžių vartoseną kalboje apie veiklą dėl Lietuvos.

Šis pasiskalbėjimas irgi pavadinamas pagal tipiška paprotį: "Konkretūs žygiai Lietuvos laisvinimo reikalu". Dabar, tačiau, negalime žinoti, ar Lietuvą kas laisvins, ar teks jai laukti progos pačiai išsilaivinti, kaip tai atsitiko prieš 40 metų, po daugiau kaip 120 metų laukimo. Bet viena yra tikrai aišku, kad mes, būdami laisvės siekiančios tautos dalelė, o ne pašaliečiai, dalyvaujame lietuvių tautos išsilaivimo pastangose, o ją laisviname.

Ž y g i s yra ėjimas ar keliavimas iš vienos vietos į kitą artyn prie tikslo, arba veiksmas, kuriuo siekiama priartėti prie tikslo. Ne kiekvienas ir žygis pasiseka, bet šiaip jau veiksmas ž y g i o vardo nusipelnė tik tada, kai glūdi bent galimybės pažengti artyn prie tikslo. Konkretūs žygiai Lietuvai išsilaivinti būtų ėjimas Lietuvos link tokių pajėgų, kurios būtų bent panašios į pakankamas pašalinti iš Lietuvos laisvės užgniauzėjus. Visa kita, ką mes dabar galime daryti, yra tik šiaip jau veiksmams, pastangoms Lietuvos nepriklausomybės idėjai palaikyti bei skleisti. Jie tuo tarpu tolimi nuo konkrečių laisvinimo žygių.

Todėl gal geriau nereikalaikime vieni iš kitų negalimo dalyko įvykdymo dalykus tikraisiais vardais. Mes nesam Lietuvos laisvintojai, o tik jos išsilaivinio pastangų dalyviai, kuriems likimas lėmė veikti užsieniniame tų pastangų bare. Tai labai svarbus baras, su daugybe įvairiausių galimybių, kurios, tačiau, būdamos labai gausios, tuo pačiu metu yra ir labai ribotos.

Dėl to, kad ir kuklių galimy-

bių daugumo, nėra įmanoma jas vienu ypu apimti ir visas apibūdinti. Dėl to sustokime šiandien tik ties s r i t i m i s, kuriose tų galimybių yra ir į kurias reiktų šiuo metu kreipti daugiau dėmesio. Bet ir šių sričių apžvalga neturėtų būti laikoma konkrečia čia susirinkusių ar kurios specifinės organizacijos programa, reikalaujanti vykdyti tik tai, kas joje paminėta, ir atmesti ar palikti be dėmesio visa kita, kas nepamirėta. Priešingai, tai yra tik padėties įvertinimo vadovaujantis smaigstomos gairės, rekomenduojamos sau ir visiems kitiems, kaip orientaciniai ženklai organizuotiems ir net neorganizuotiems tautiečiams jų sudėtinėse arba ir individualiose pastangose padėti Lietuvos reikalui.

Svetur būdami, nesame ir nebūsim suorganizuoti divizionais, pulkais ar kuopomis, drausmingai ir tiksliai vykdančiomis kokio vyriausio štabo įsakymus, nepaisant kas kiek apie tokių suorganizavimą kalbėtumėm ar svajotumėm. Aukščiausia vadovybė šioje veikloje yra pati Lietuvos nepriklausomybės idėja, kurios link eidami bei gerai apsidairę kur esame, patys turime apgalvoti ir nusispręsti takus bei priemones. Čia bandomos nubrėžti gairės yra tik sugestija tokiems apsisprendimams.

1.

Pirmas dalykas, kuriuo Lietuvos nepriklausomybės idėja logiškai reikalauja rūpintis, be abejo, yra pastangos atlaikyti Lietuvos dar neprarastąsias pozicijas. O tai yra Lietuvos teisinės pozicijos. Tai nepriklausomos Lietuvos teisinis tęstinumas — ne valdžios, ne sistemos, o pačios valstybės teisinis tęstinumas. Tai Lietuvos valstybės išsilaikymas tarptautinės teisės subjektu.

Apčiuopiamas tos pozicijos išlikimo ženklas yra Lietuvos Diplomatinės Tarnybos egzistavimas ir bent iš dalies dar išsilaikęs jos pripažinimas tarptautinėje plotmėje. Ta pozicija mums privalo kiek galint stiprinti, ypač ten, kur jai dar galima veiksmingai naudotis. Žinoma, neturime užmiršti, kad ta regimoji Lietuvos teisinės gyvybės apraiška nėra vienintelė ir paskutinė Lietuvos viltis, lygiai neturime užmiršti, kad ji nėra ir amžina. Tačiau ir tatau negali pateisinti jos nevertinimo ar apleidimo, juo labiau negali pateisinti jos betkokio silpninimo.

2.

Skleisti garsą apie pamintą Lietuvos teises ir jai daromas skriaudas bei toliau tebegresiančių pavojų yra visų Lietuvos draugų neginčijama teisė, o laisvų lietuvių taip pat ir pareiga. Bet

su ta pareiga yra susijusi ir atsakomybė, reikalaujanti taikumo bei saikingumo priemonių pasirinkime. Ypač tatau svarbu atsikreipti į valstybines bei tarpvalstybines institucijas.

Tie atsikreipimai yra svarbi ir būtina mūsų pastangų priemonė, bet jų infliacija — skaičiaus ar turinio lygio požiūriais — gali pakirsti jų reikšmę. Šias priemones vartojant reikia patyrusio apdairumo ir nusimanymų pagrįsto pasirengimo. Dėl to tikslinga būtų tokius atsikreipimus atlikti per reikiamą patyrimą turinčią ir tarptautiniuose apčiuo-
siuose bei padėtyse susivokiančią Lietuvos Diplomatinę Tarnybą, arba, jei šalia jos, tai tik sutartinai su ja, tuo siekiant vienu metu dviejų dalykų: pabrėžti pačių lietuvių solidarumą su nepriklausomos Lietuvos institucijomis ir išvengti mūsų pareiškimų kiekybinės bei kokybinės infliacijos.

3.

Veikimas tarptautinėje plotmėje drauge su panašaus likimo kitų tautų laisvės kovotojais stiprina mūsų padėtį. Todėl reikia dalyvauti visose tose tarptautinėse organizacijose, kurios kovoja prieš Lietuvos laisvės priešą, ar bent tą kovą remia.

Pavergtųjų Europos Tautų Seimas, nepaisant, kad ir jo patvarumas neužtikrintas, tuo tarpu yra viena iš veiksmingiausių tokios bendros kovos priemonių. Tad šiai institucijai dera skirti atitinkamą dėmesį, dera daugiau ir žinoti, kas per ją daroma, tuo apsaugant nuo nereikalingų kartojimų. Mūsų spauda čia galėtų mums geriau patarnauti, daugiau informuodama apie šios institucijos veikimą, žinoma, ta sąlyga, jei informaciją gysivir-
raus tik klaidinančių pagrazinimų garsinimas.

4.

Intelektiniai sluoksniai ar net paskiri mokslininkai ar publicistai turi didžios įtakos kiekvieno krašto politikos planuotojų apsisprendimams. Šiuose sluoksniuose pasklidusios nuomonės, lėtai, bet giliau įtakoja politinius sprendimus, negu suinteresuotų ar nukentėjusių prašymai bei įtikinėjimai. Todėl svarbu, kad teisingas Lietuvos problemų išdėstymas prasiskverbtų į intelektualinius sluoksnius visuose kraštuose.

Svarbu, kad tarp šaltinių, iš kurių mokslininkai bei publicistai semiasi žinias savo samprotavimams paremti, būtų ir Lietuvos problemų tinkami išdėstymai.

Patyrimas rodo, kad biuleteniai ar propagandinių prieskonių atmiestos brošiūros nesulaukia nei pageidaujamo dėmesio, nei pasitikėjimo svetimų intelektualų tarpe. Visai kitokio dėmesio susilaukia moksliniais metodais parengtos, objektyvios problemų studijos. Todėl, siekiant tolesnės perspektyvoje Lietuvai palankių nusistatymų, būtina pasirūpinti, kad politinius nusiteikimus formuojantieji bei ateityje

formuosiantieji intelektualai galėtų turėti po ranka tinkamus visų Lietuvos problemų išdėstymus. Tai yra uždavinys, reikalaujantis ne tik didelių lėšų, bet ir intelektualinių pajėgų, kurių abiejų mums gali stigti. Tačiau toki trūkumai vistiek nepaneigia ir nesumažina to uždavinio svarbumo bei reikalingumo.

5.

Pažvalgę į dabartinį nepriklausomų valstybių sąrašą dalyvaujančių JT, ir palyginę jį, pavyzdžiui, su buvusios Tautų Sąjungos narių sąrašu, nematome dabartiniame sąraše Lietuvos ir savo Pabaltijo kaimynų, bet matome keliolika naujų vardų, var-
dų tų tautų, kurios Tautų Sąjungos laikais dar buvo tik kitų valdomos kolonijos.

Šios naujos valstybės, Artimųjų ir Tolimųjų Rytų Tautos vaidina vis didesni vaidmenį tarptautiniuose santykiuose. Jos labai gerai atsimeina savo laisvės kovas ir dar ne visos jaučiasi tikros dėl atgautos laisvės. Ir lyg tyčia daugelis jų ieško užuovėjos ten, kur mūsų laisvė kaip tik paglemžta. O mes, lietuviai, turime joms daug ką pasakyti: kaip išsilaivinom prieš 40 metų, kaip koegzistavom, kaip prekia-
viom, kaip draugavom ir kuo

TAIP KVIEČIA I BOSTONO KONGRESĄ!

Gegužės 26 dieną Naujienos paskelbė du straipsnius, kurių abiejų tikslas — garsinti ALT rengiamą JAV Lietuvių Kongresą, numatomą birželio gale Bostone.

Vieno straipsnio pabaigoje kreipiamasi į visas kolonijas, di-
deles ir mažas, senas ar naujas, kad siųstų delegatus ir aukas ir tuo būdu pademonstruotų lietu-

visa tai pasibaigė. Tai turi būti pasakyta mokamai priešus, įtinančiai, pasakyta ir savo tautos ir jų labui. Tam reikia ryšių.

Neminint visos eilės kitų būdų tiems ryšiams sudaryti, tebūnie paminėtos galimybės, kurias kar-
tais turi mūsų studentai, studijuojami įvairiuose universitetuose drauge su kalbamų kraštų studentais, gal nebetolimoje ateityje būsimais savo kraštų viešosios nuomonės formuotojais. Per šiuos ir kitus ryšius reikia perduoti tiems ir visiems kitiems koegzistencijos sienų dainomis apžavėtiems kraštams nelemtą Lietuvos patirtį drauge su jos aspiracijomis.

(Bus daugiau)

vių politinę vienybę. Kitas jau pradžioje reiškia viltį, kad ir naujųjų ateivių įvairios organizacijos išrinks atstovus į Kongresą ir paskirs jam piniginių lėšų.

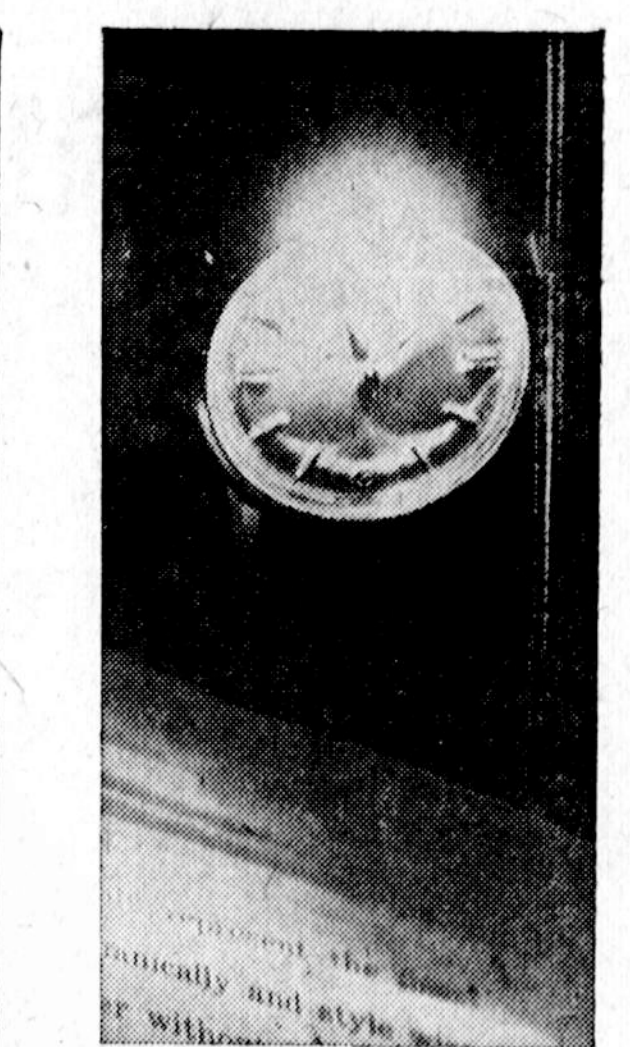
Tačiau ir vienas ir kitas autorius (abu slapukai) savo straipsnius skiria įrodymui, kad ne visi tame Kongrese pageidaujame. Tie nepageidaujantieji yra: 1) tautininkai, 2) visos kitos LT dalyvaujančios grupės, 3) frontininkai ir, pagaliau 4) visi "bendruomenininkai", kurie, atrodo esą tie patys frontininkai plius tautininkai ar atvirkščiai...

Štai kaip tie visi "nekrikštai" (Bostono Kongreso požiūriu) apibūdinami tuose kvietimuose:

"LNT ir LFB grupės, susidedančios iš neskaitytų fašistų, ja-
nčių tautininkų skeveldrų ir išspaniška frankiškos bei portugaliskai salazariskos orientacijos frontininkų"...

"LNT ir LFB grupės pačios save nusivertino ligi nulius"...

"...įvairiarūšiai ir įvairiaspalviai brazieriai, rastenai, gaidžiūnai, virhaliai, kurie pasiryžę toliau mulkinti neskaitytą dalį

Esant teatre daugiau jau nebe-
reikia užsidedgti lempučių per-
skaityti programą. Nauji šveica-
riški laikrodžiai turi mažą lem-
putę.

jais dar pasitikinčių tautiečių"...
"LN Talka ir LF Bičiuliai, atsi-
palaiduoja nuo Vliko, galės aktyviau tarp savęs rungtyniauti Lietuvių Bendruomenės organizacijoje, kiekviena iš tų dviejų grupių tikėdama tą be nugarkaulio organizaciją pasijungti savos grupės siekimams"...

"Atsakydami į LNT ir LFB antilietuviškas pastangas skaldyti lietuvių politinę vienybę, remkime labiau JAV lietuvių veiklą, kurią rikiuoja Amerikos Lietuvių Taryba".

Vadinasi, čia paminėtieji, su-
sipažinę, kad ALT vadovaujamoje politinėje vienybėje ir Bostono Kongrese jums ne v i e t a, net jai per klaidą ir gautumėte oficialų kvietimą dalyvauti!

Bendruomenės numatomą seimą kvietėjai į Bostoną iš anksto taip įvertina:

"...rimtai abejotina, ar susi-
važiavę į seimą bendruomenininkai realiai įvertins padėtį..."

"...pa tuščiažodžiavimo prie-
danga bendruomenininkai iki valiai išsišnekėję jausis labai daug gero nuveikę lietuvių bei ir naujų idėjų jie sugrįš į ten, iš kur buvę atvažiavę".

Dar paprasčiau jie susidorojo su ALT Sąjungos organizuotu kongresu New Yorke:

"Kažin ar atsiras smalsuolių, kurie apie tūkstantį mylių keliuotį į tautininkų partijos "tautišką kongresą", kad jame matyti velionio "tautos vado" buvusį generalinį sekretorių ir vyriausią ideologą poną Vincą Rastenį. Jis New Yorke gyvena. Be abejo, jis bus ir vyriausias partijos "tautiško kongreso" režisiorius. O dėl pono Vinco Rastenio pamatymo išleisti 20 dolerių, ar tik ne perdaug? Ir ar apsimoka?"

Kaip sakoma, "nei pridėt, nei atimt"! Gal bent palinkėti sekmes ir toliau taip ryškinti savo veidą ALT vadovaujamo Kongreso rengėjams?

valandą reikės prašyti, kad malonėtumėt iš-eiti?

— Eik tu zuikiam blakstienų kapoti, tu durniū durniau! Ar nežinai, kad mes nubausti penkiom parom? Jei nežinai, tai pasiklausk.

— Vadas įsakė vykti į darbus.

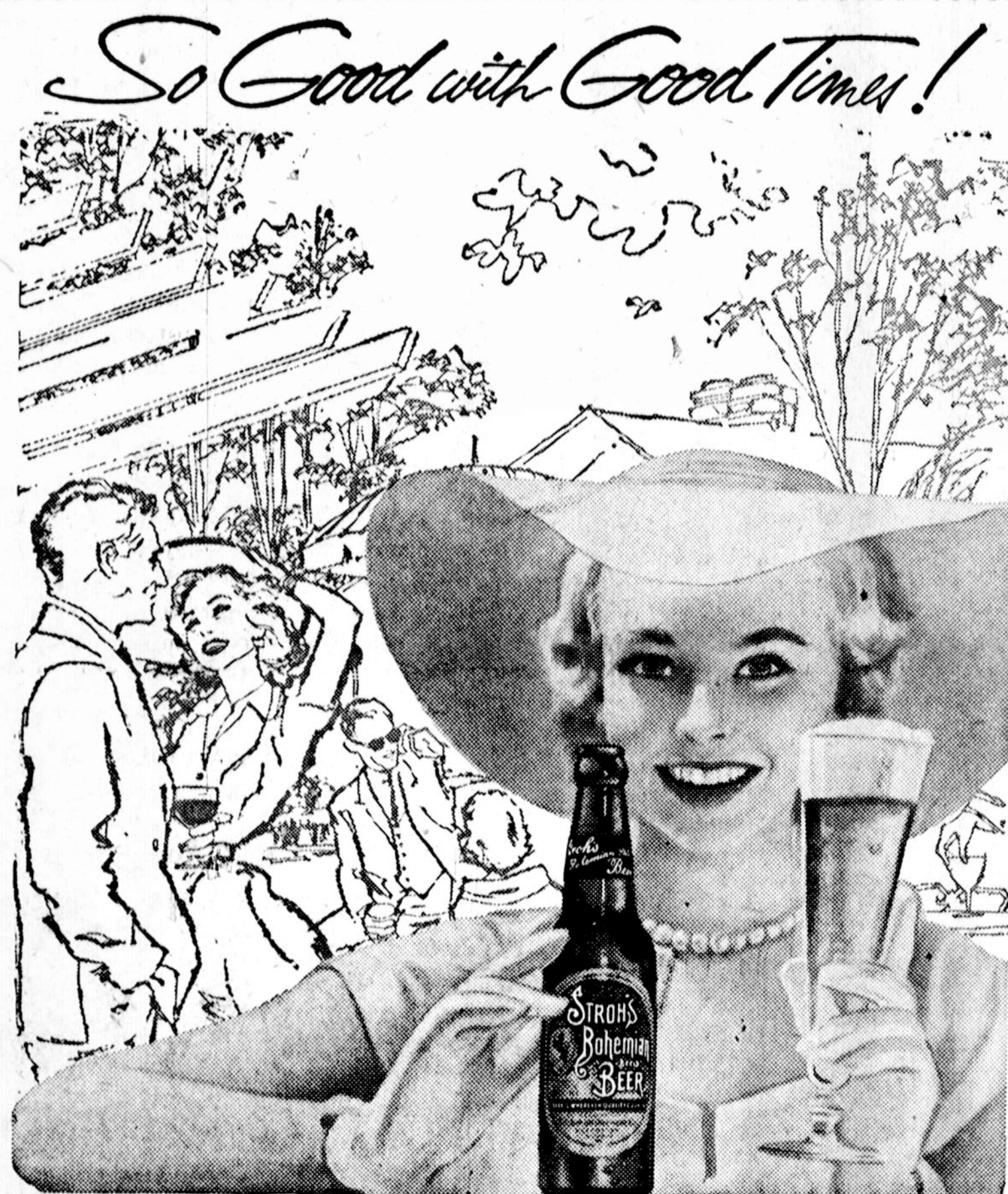
— Mes nubausti ir tiek. Ir nieko daugiau nenorim girdėti.

— Vadas bus atšaukęs areštą. Įsakyta jums rikiuotis su kuopa.

— Aš tau kad atšauksiu! Mes nepripa-
žįstame sunkiųjų darbų kalėjimo. Mes nubausti tik dabokle. Ir mums nesakė, kad sunkauso. Tik paprasto. Tad nieko nebus, gražuči. Eik sau ir pasakyk savo vadui, — pašikino Dubiela, tarnavęs Lietuvoje ir žinąs įstatymus.

— Nu, gerai, aš pasakysiu, — rezignavo būrininkas ir nuėjo. Jokių priemonių priversti klausyti nubaustiems nusikaltėliams jis neturėjo.

(Bus daugiau)

Amerikoj tiktai
ugnim virtas alus!

Jums patiks

Dabar vietinėm kainom!

Iš visų alaus gaminamų Ameri-
koje tiktai Stroh's yra ugnim
verdamas... ugnim - verdamas
prie 2000 laips. Dėl to joks kitas
alus neturi Stroh's skonio...
lengvesnio, skanesnio, daugiau
gaivinančio!

yra lengvesnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Dangus, kaip užsimiršime

(FRAGMENTAS)

MARIUS KATILISKIS

Taip maždaug ir buvo pasakyta sekantį rytą, kai mūsų beveinės tarpdury išdygo aukšta kuopos vado figūra. Jis visas degė d r e r ūstybe, lyg veikiantis vulkanas, ir jo veidas atrodė pasmėlęs, tartum pelenais apneštas. Tą reiškinį buvo galima aiškinti daug paprasčiau: — jis visą naktį gerė, ir dabar jį žudė pagirios.

— Kas vadovavo kuopos karininkų užpuolinai?

Visuotinė tyla.

— Kas pirmas pradėjo?

— Leitenantas Šimkus. Jis Guigai kar-
pą nuo nosies norėjo nugnybti, — atsiliepė Dubiela.

Vadas nuodingai dėbtelėjo į jį. Tad Vens-
lova smulkiau paaiskino:

— Mat, Guiga niekam neleidžia apie no-

sį čiupinėti.

— Nosis permažas objektas. Čia pats sunkiausias nusikaltimas drausmei. Maistas ir užpuolimas. Kas mušėsi?

— Niekas nesimušė.

— Nemeluok!

— Tik apstumdė.

— O kas stumdėsi?

— Visi, — pasakė Gaigalas.

— Visi? Puiku! Tad visi penkioms pa-
roms sunkauso arešto! Aišku?

— Aišku! — sutikome chorui.

Vadas susirinko kolegų ginklus ir išei-
damas priminė, kad tuojau atvyktume vado-
vietėn.

Klausome. Atvyksime.

— Broličiai, tai papuolėme! Penkios
paros poilsio! Aš jau pasiryžęs visiems iš

eilės apie akinius pavaikšioti. Och — pen-
kios paros! — džiugavo jaunatviškai Savai-
tis.

— Nereikės apkasų kasti. Suprantate? Guli sau per dieną ir spiaudai į lubas, — sva-
jojo Kuosa, išreikšdamas visuotinį džiaugs-
mą.

Šios nuotaikos vedini ir prisistatėme
štabe. Išrikiavo, apžiūrėjo, dar apkeikė ir du
atskyrė. Patį seniausią — Gaigalą, ir patį
jauniausią — mano augintinį Joniuką. Jiems
liepia eiti namo. Atskirtieji nepatenkinti.
Joniukas ypatingai purkštuoja ir bando tei-
sintis, kad ir jis, kiek galėjęs, tiek drožęs,
tai kodėl jį dabar namo? Jis nenori skirtis
nuo savųjų. Jis jaučia, kad daboklėje nebus
liūdna.

Kur ten bus liūdna, kai dvylika vyrų
vienas kitam neužsileidžia, kai istorijos ir
pasakos seka viena po kitos. Krosnelė rau-
donai įkaitusi, o durpų kiek nori sandėliuke.
Puikiai leidžiame šventes ir tikimės sulaukti
Naujųjų Metų. Draugai neužmiršta. Iš viso
kaimo ateina aplankyti, ir kas cigaretę, kas

žiupsnį tabako kaliniams įbruka. Sargybinis
turėtų neleisti, tik niekas jo nepaiso. Jis toks
pat drėkis ir visai nesusigaudęs savo parei-
gose. Ir pagarbą didelę jaučias mūsų hero-
jiškam skyrui. Ne, kiti neišdrįstų. Kiti todėl
skuba pareikšti savo susižavėjimą, ir svečių
mūsų kamaroje perpilniui.

Tačiau mūsų laime bus vėl kokia nešvari
katė perbėgusi kelią. Kažkas mūsų neken-
tė ir mirtinai pavydėjo šviesių valandų. Dėl to
vos nekilo naujas maistas ir naujas apsi-
stumdymas. Iš ryto pasiuto belsti į duris ir
rėkti, kad keltumės.

— Uždaryk savo barštinę ir netrukdyk
kaliniams miegoti! — suriko Guiga.

— Kelkitės, kelkitės! Gana jau prisikir-
mijote. Į darbą laikas! Kuopa jau rikiuojasi
su įrankiais!

— Aš jam užkišiu ryklę, va, šiuo batų,
— pasakė Savaitis, imdamas artimiausią ba-
tą ir pradarydamas duris.

Ten stovėjo būrininkas ir plyšojosi, kiek
išgali.

— Na, greičiau susimėtykit! Ar visą

Dvylika metų mūsų benamės prozos (1945-1957)

PSICHOLOGINIO REALIZMO
ATSTOVAI

HENRIKAS NAGYS

4.

Pirmas tikras europietiškas romanas mūsų literatūroje neabejotinai atėjo su Vinco Mykoliai-čio-Putino "Altoriai šešėly" (1932 — 1933). Ši knyga, plačiai komentuota, dar plačiau kritikuota (žinoma, kaip mūsų periodikoje įprasta, ne dėl literatūrinio problemų, tačiau neabejotinai sulaukusi plačiausio lietuvių beletristikos kūrinio pripažinimo namuos ir svetur, buvo taipogi pirmoji beletristinė pastanga įvesti į buitinį, tradicinį, socialinį bei estetinį realizmą psichologinį momentą. Ne prabėgom, bet kaip integralinę kūrinio dalį.

Vasario figūra buvo pirmoji mūsų literatūroje, gyva ne vien tik paviršutiniškais dialogais ir menkutėmis kasdienės problemėm, bet plačiu subrendusio ir išsilavinusio žmogaus mentalitetu. Jeigu norite — tai buvo pirmas lietuvių literatūros personažas — intelektualas.

Po Putino, turbūt, tik Grušas savo novelėse tikrai giliai pažūrėjo į žmogaus sielą, domėdamasis savo veikėjų psichologinėmis problemomis. Žengti žingsnį į psichologinę prozą, tikra to žodžio prasme, ir visu plačiu frontu, likimas paliko jaunajai lietuvių beletristų kartai, ir tai čia, išvijoje.

Pirmieji tokio psichologinio realizmo bruožai pasirodė, kaip jau minėjome, kai kurių mūsų vidurinės kartos rašytojų veikalais, ryškiausiai, Jurgio Jankaus. Išvijoje susidomėjimo ir triukšmo sukėlė Vinco Ramono "Kryžiai" (1947, antra laida 1948), romanas, laikytinas iš dalies taipogi psichologiniu realizmu. Konstruktiviai vienas stipriausių išvijos romanų, šis kūrinys tačiau šalia tvirto charakterių pagrindimo ir neblogų stilistinių davinų, turi kitą, gana nemaloną ir kūrybai nelabai pagėdaujamą tendenciją — didaktiškumą, gal net, sakykime, težiškumą. Todėl apie šį romaną dar grįšime kalbėti, minėdami — kaip tiksliai — tezinę prozą.

Čia tiksliai norime paminėti, kad Ramono įnašas mūsų beletristikon yra svarbus. Ir jo ateiti savotiškas nuosekliai realizman iš impresionizmo ("Dailininkas Rauba, Novelės, 1934; "Dulkės raudonam saulėleidyj", 1943 — išleista knyga 1951), tačiau pasukta kiek kitu keliu, nei Jankaus, Katiliškio, Andriešio. Nežiūrint didaktinio prieskonio, Ramono kūriniai neabejotinai užima labai svarbią vietą mūsų išvijos prozoje — savo metaliniu konstruktyvizmu, tvirtu charakteringumu, gerai apvaldytu ir saikiu žodžiu.

Po Ramono, šioje vietoje, minėtini dar du prozaikai, buitinė tematika (ir buitinis realizmas) bandę įnešti nemažą dozės psichologinio elemento.

Pirmų pirmausia, Aloyzas Baronas, gausių knygų autorius, savo novelėse ir romanuose (ypačiai "Debesys plaukia pažemiu", "Žvaigždės ir vėjai" ir "Antrasis krantas") gilinosi į žmogiškos sielos konfliktus, karo ir gyvenimo apskritai (meilės — artimo ir moters) prasmės ir beprasmybės reikalus, taigi, daugelį temų, artimų ir giminingų psichologinei beletristikai.

Barono atėjimas mūsų prozon yra įdomus ta prasme, kad čia matome augantį rašytoją tokiu retu atkaklumu, ryžtingumu, taipogi intensyvumu, tačiau kol kas nepajėgusi savo perskuboto ir, dažnai, paviršutiniško minčių fiksavimo palenkti griežtiems prozos įforminimo reikalavimams.

Barono jaunatviškas entuziazmas ir troškimas neiti epigonų keliu yra pagirtini bruožai, bet jų neuztenka rimtai psichologinės prozos kūrybai. Tad ir Barono vieta naujojo mūsų bele-

tristikos pasiliekia neaiški.

Visiškai sunku įklasifikuoti Jon Jurgį Gliudą, "Draugo" konkursu mums padovanotą rašytoją, kurio pirmoji knyga (parašytoja, deja, kaip ir jo likusios knygos, stebėtinai netaisyklinga net žargoniška — lietuvių kalba) "Namai ant smėlio" (1951) gana sėkmingai nagrinėjama karo ir pokario vokiečių psichologija, bet sekančiose knygose simptomatiškai blankiai vaizduojami lietuvių (atrodo, mažiau komplikuoti) pergyvenimai. Gliudų rašytojiškasis metier su kiekviena nauja jo knyga pergyveno vis gilesnį nuosmukį, kurio nei mecenatų panegirikos, nei paties autoriaus neskoninga autokrekla, nepajėgė sulaikyti.

(Bus daugiau)

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išleina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

Margučio adresas: 6755 So Western Ave., Chicago, Ill.

MARGUČIO metinė prenumėrata \$3.00.

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS

(Lithuanian World Directory),

PARUOSTAS ANICETO SIMUČIO

Tai didžiausias informacijų šaltinis apie Lietuvą ir lietuvių koks bet kada buvo išleistas lietuvių ir anglų kalbomis vienoje knygoje. Šis 454 puslapių veikalas yra pilnas informacijų apie Lietuvą, lietuvių kalbą, meną, literatūrą, muziką, sovietų okupaciją, deportacijas ir t.t. Jame surašyti keli tūkstančiai lietuvių kultūrininkų, laisvųjų profesijų narių, biznierių, parapijų, klubų, organizacijų, radijo valandų ir t.t. Stambus iliustruotas angliškas skyrius, liuksusinis popieris, kieti viršeliai. Kaina — \$6.50. Tai kiekvienas lietuviui visuomenininkui reikalinga knyga. Nepaprastai puiki dovana tiek lietuviams, tiek lietuvių draugams kitataučiams. Reikalaukite pas platintojus, arba užsakymus siųskite: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 St., New York 24, N. Y.

Skelbkime Birželio 15-ją BALFo dieną

Išsiblaškę po įvairius kraštus ir jau stipriau įsikūrę mūsų tautiečiai, atrodo, vis mažiau beprišimena kitus tautiečius, palikusius skurde. Pavyzdžiui, V. Vokietijoje pasilikę lietuviai, daugumoje dėl silpnos sveikatos negalėję emigruoti į materialiniam gyvenimui patogesnius kraštus, tvirtina, kad juos pažįstamieji iš užjūrio jau beveik visai užmiršę. Pradžioje atsiųsdavę ir siuntinių ir kokį dolerį į laišką kartėmis įdėdavę, o dabar jau ir per didžiausias šventes, ne tik materialinės paramos nesuteikia, bet net ir laiškų neparašo... Kaip paradoksiškai skamba: kai emigravusieji į užjūrius vis stipriau įsikuria, tai varge paliku-

sius, lyg susitarę, vis labiau užmiršta.

Kai kam gal atrodo, kad V. Vokietijoje likusiems jau nebloga, nes ten gyvenimas labai pagerėjęs; V. Vokietija savo gerove pralenkianti visas Europos valstybes. Taip V. Vokietijoje gyvenimas labai pagerėjęs ir dar gerėja, tačiau tik tiems, kurie dirba, kurie yra pajėgūs. Per kelis paskutiniųjų metų daugelio kasdieninio vartojimo prekių ir maisto kainos V. Vokietijoje žymiai pakilo. O bedarbiams — be sveikatais, teikiama valstybės pašalpa daugumoje liko ta pati — labai mažytė. Tai reiškia, kad skurstantiems skurdas, prekėms ir maistui pabrangus, dar labiau padidėjo — tai liečia ir daugumą

likusių lietuvių. Jei ir pažįstamieji užjūriuose juos jau užmiršo, tai jų būklė tikrai nepavydėtina. Vienintelę paramą ir draugę pagūdą jiems vis dar teikia BALFas.

Galima iš dalies suprasti ir šelpėjus: per eilę metų pabodo jiems Vokietijoje likusieji. Juo lengviau jiems dabar pasiteisinai, kai atsirado galimybė siųsti siuntinius į Lietuvą. Siunčia ir siuntinius giminės, siunčia ir pažįstamieji. Visas kraštas begaliniam varge, žmonės beveik visi ligoti. Oi, kiek daug ten reikios įvairiausių paramos! Tačiau ne visi likusieji turi laisvuose Vakaruose giminių ir pažįstamų, iš kurių gauna paramos; dauguma negauna... Ir čia BALFas pirmoji eilė ieško kaip tik tokių, kurių nieks nesuselpia; ir jiems BALFas lieka galbūt vienintelė pagunda.

BALFo siuntos pasiekia ir Sibiro taigose išblaškytuosius mūsų kankinius; ir ten nevienam nušluostyta ašara, sustiprinta sveikata, gal gyvybė išgelbėta.

O štai, dar visai neseniai prasisėję ir Lenkija, ypač joje esąs Suvalkų trikampis. Kiek daug ten taurių lietuvių! Net nuostabi: materialinį skurdą neša jie didžiausį, o pirmoji eilė kreipiasi į mus prašydami dvasios peno: lietuviškų vadovėlių, knygų, maldaknygių, lietuviškos spaudos. Argi galima jais nesurūpinti? Juo blogiau, kad Lenkijos plotoose pasklidę lietuviai mažai kuris beturi giminių ar pažįstamų Vakaruose; jiems vienintelė viltis belieka BALFas.

Iš suminėtu atvejų matyti, kad pasaulio reikalingųjų skaičius labai pašoko, tik BALFo ištekliai, deja, nei kiek nepadidėjo. Skaudu yra tai konstatuoti. Reikia ieškoti naujų kelių, kad BALFui aukotojų skaičius didėtų ir kad aukotų didesnėmis sumomis.

Naujų kelių ieškančiam, prisimena nusistovėjusi tradicija — rinkti aukas Vasario 16 minėjimų metu. Nors, atrodo, nelabai derėtų sujungti aukų rinkimą su mums taip brangia švente ir daugelio dėl to reikiama nepasitenkinimas galima suprasti. Tačiau vis dėlto toks aukų rinkimas yra pateisinamas, nes Lietuvos nepriklausomybei atgauti ar lietuvių išlaikyti. Atitinkamos dienos nemažiau reikalingas ir BALFas. BALFo vajui skirtųjų dienų JAValybėsse permaža. BALFo surinktos aukos, šalpos plotams padidėjus, vargiai nepatenkina ir minimumą. Yra būtina, kad BALFui aukotų ne tik JAV gyvena lietuviai, bet ir visame pasaulyje išsisklaidę mūsų pajėgesnieji tautiečiai, nes toks įsipareigojimas visus vieno-dai liečia.

Tragiškųjų birželio įvykių sukaktis jau čia pat. Ji yra minima vienu laiku viso laisvo pasaulio lietuvių. Birželio įvykių sukakties minėjimo diena kaip tik ir tiktų rinkliavoms BALFui visame pasaulyje, nes tą dieną prasidėjo baisieji sovietiški trėmimai, baisiosios mūsų tautiečių kančios ir vargai; juk BALFas kaip tik ir stengiasi pagelbėti dėl sovietų režimo į vargą patekusiems tautiečiams. Todėl skelbkime birželio įvykių minėjimo dieną drauge ir BALFui aukų dieną visame pasaulyje! Tas žygis labiau įprasmintų ir pačią birželio įvykių sukaktį, ir rodytų mūsų bent auka dalyvavimą kitų mūsų tautiečių varge.

Aišku, daugumas mūsų, gyvenančių Vakaruose, remia savo artimuosius ar pažįstamus. Tačiau per aukas BALFui susilauks paramos ir tas vargštas tautietis, kurs jokios paramos iš kitur nesulaukia. Kas žino, gal ir tas užmirštasis yra mūsų artimesnis ar tolimesnis giminė, o kiekvienu atveju jis yra mūsų bendros šeimos — mūsų tautos narys! Kalbame apie didelę grėsmę lietuvių išlaikyti ir ieškome būdų, kaip tai grėsmei pasipriešinti.

O BALFo šalpa juk labai daug prisideda ir lietuvių išlaikyti. Toji šalpa ne tik nušluosto vargštančiojo ašarą, ne tik jį guodžia, stiprina jo kūniškas jėgas ir sveikatą, bet drauge sustiprina ir kaip lietuvių, neleidama jam įpti ir neiviti. Savųjų tautiečių šalpa primena į vargą patekusiems, kad jie nėra savųjų užmiršti ir drauge skatina ištverti, iki ateis laisvės diena. Ateityje patirsime, kad BALFo šalpa buvusi, galbūt, net pats svarbiausias veiksnys lietuvių išlaikyti...

Iš to viso išvada aiški: kiekvienas pasiturintis lietuvis turėtų aukoti BALFui (kas gali — kuomet daugiau)! O birželio tragiškųjų įvykių minėjimo diena tebūna drauge ir BALFui aukof diena! Komitetai, ruošiantieji birželio įvykių minėjimus, turėtų jau šiais metais minėjimo dieną praversti drauge ir rinkliavas BALFui.

ELI

PASIGEDO GINČU

"Clevelando vlikas" vėl stoja į viešą veiklą, savo nauju pareiškimu ragindamas kitus ir stengdamasis pats atgaivinti pastaruoju laiku apsiligusius ginčus dėl lietuviškųjų politinių grupių didybės, vienybės, nuopelnų, nekaltybės ir visokių kitokių dorybių (savų) bei nedorybių (svetimų).

Tą progą "Clevelando vlikas" bus sudaręs New Yorko Vliko grupių pranešimas, kad jų derybinė komisija baigianti savo gyvavimą be apčiuopiamų pasekmių. Pranešimas buvo trumpas, reakcijos nesulaukė ir praėjo beveik nepastebėtas. Jame tarp kitų dalykų buvo pageidavimas (nors ir ne pažadas) paskelbti medžiagą apie grupių derybas.

"Clevelando vlikas" skelbia pareiškimą keleriopai ilgesnį ir daug energingiau pučiantį priegusiu ginčų žarijas, siūlydamas net išleisti (Lietuvai taip svarbų) atskirą leidinį apie juos, kaip... istorinę medžiagą!

Galimas dalykas, kad energingajam "Clevelando vlikui" ir pavyks iš naujo įpūsti tą "didžiulio laisvinimo veiklos žaidimą". Kad neužsimirštų, įsidėmėkite gerai, kas tą "naują veiklos etapą" pradeda:

Vardas — anoniminis Clevelando Lietuvių Demokratinės Grupių Prezidiumas; vieta — Clevelandas, Ohio; laikas — 1958 metų gegužės 20 diena.

PUSIAU SLAPTAI...

PASTABA IŠ SALIES
Draugas įsidėjo rašinį apie konkordata ir Voldemarą. Tame rašinyje užsiminama apie Lietuvos tautininkų režimą ir išvedžiojama šitaip:

"Bet ar galima vadinti katalikiška tą vyriausybę, kuri neleidžia Lietuvoje įsteigti katalikų universitetui, kuri katalikų mokyklas, įsteigtas net sunkiais vokiečių okupacijos laikais (po I Pasaulinio karo), atėmė ir suvalstybino, kuri uždarinė katalikų organizacijas ir už priklausimą prie jų mokslinius metė iš mokyklų, — kuri kalino priverčiamųjų darbų stovyklose ir kalėjimuose katalikų vadus, kuri į katalikiškus laikraščius bruko savus politinius pranešimus, neleidama net pažymėti, kad tai ne pačios redakcijos straipsnis, o prievarta valdančios partijos įbruktas į religinį laikraštį. Mes tik dabar, gyvendami laisvoje šalyje, pilnai suprantame, kaip tie veiksmai buvo barbariški, diktatoriški, neteisingi ir šlykštūs".

Tarpsrovinės vienybės trokšantis lietuvis, perskaitęs paduotą citatą, pasidžiaugs, nes toje išvedžiojimo didina ir stiprina tą vienybę... O dievobaimingas skaitytojas, paduotą citatą perskaitęs, saks: "Ačiū Tau, Dieve, kad išdaiginais Staling, kurs išlaisvino Lietuvą iš tautininkų barbariško, diktatoriško, neteisingo ir šlykštaus valdymo ir sukūrė mūsų gimtinei tokias gėrybes, kokių jie ten nei sapnuoti nesapnavo. Dabar katalikai ten turi ir katalikišką universitetą, ir savas mokyklas, ir nevaržomą spaudą. Turi laisvę steigti bet kokias draugijas. Dabar jie ten turi visko, ko trūko tautininkams valdant. Katalikai ten su pasibaisėjimu prisimena tautininkų valdymą ir atsidžiaugti negali dabartine santvarka".

A. Z.

VASARVIETĖ
"BANGA"
CAPE COD

Great March Rd., Centerville, Mass., siūlo kambarius ir kabinas vasaros atostogoms praleisti. Šilta Golfo srovė, pušų kvapas, lietuviški valgiai ir rami vietovė jums suteiks tikrą poilsį.

Adresas: P. O. 307, Centerville, Mass., "Banga". Iki birželio 20 d. prašau kreiptis: AUSA Pakštienė, 15 Wendover St., Boston 25, Mass., telef. AV 2-8046.

Kiekvienas su Ohio mašinos numeriu
gali laimėti
SOHIO'S

16,000 dovanų laimėti
nemokamai!

NIEKO NEREIKIA PIRKTI! NE KONKURSAS!

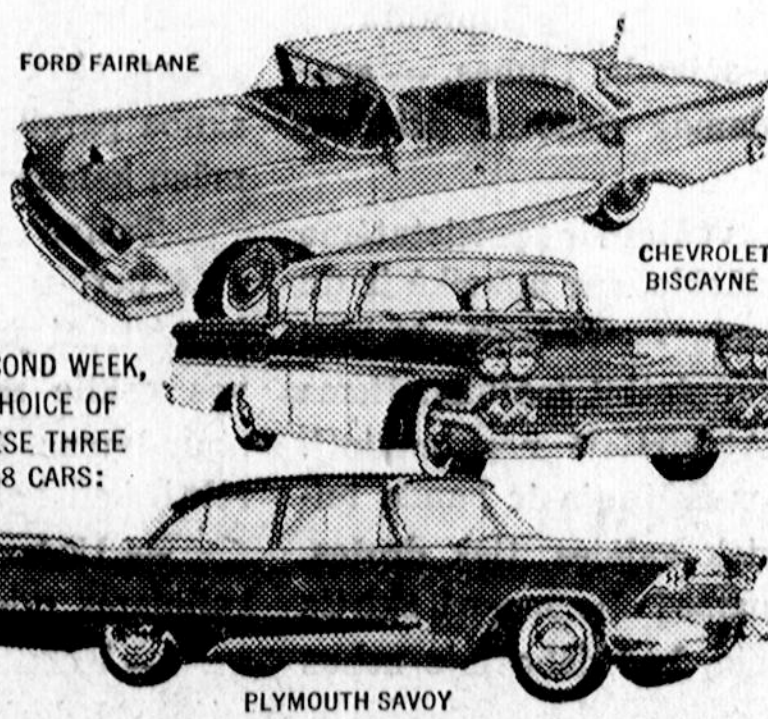
Tiktai patikrinkite savo mašinos numerį pas Sohio

Nauja 1958 mašina atiduodama kiekvieną savaitę pas Jackpot

Kiekviena savaitė, savaitė po savaitės, per visą Jackpot, Ohio mašinos numeris bus iškabintas pas Sohio, kaip 1958 mašinos laimėtojas. Skirtingas numeris bus iškabintas kiekviena savaitė, ir skirtingos rūšies mašina bus duodama kas savaitė. Patikrinkite kiekvieną savaitę pamatyti ar jūs laimėjote!

Kiekvienas 1958 mašinos laimėtojas, kurio leidimas yra be pabaudo, gauso 1000 galionų Super Boron Gasolino.

LAIMĖJANTYS NUMERIAI BUVO PARINKTI iš viso Ohio mašinos numerių sąrašo, užtikrinant lygų padalinimą kiekvieno Ohio apskrityje.

ANTROS SAVAITES LAIMĖTOJAI TURI
PRANEŠTI IKI BIRŽELIO 7
TREČIOS SAVAITES LAIMĖTOJAI
ISKABINAMI BIRŽELIO 8

Nauji laimėtojai kas savaitę — patikrinkite savo numerį!

Plus \$22,000 "Jūs Pasirinkit" dovanų kiekvieną savaitę per visą Jackpot!

SEPTYNIOS \$1000 DOVANOS
KAS SAVAITĖ!
DVIDESIMT PENKIOS \$100
DOVANOS KAS SAVAITĖ!
PENKIASDEŠIMT \$50 DOVANŲ
KAS SAVAITĖ!
DU TUKSTANČIAI \$5 DOVANŲ
KAS SAVAITĖ!

Kiekvieną Jackpot savaitę, virš 2000 mašinos numerius bus iškabinti pas Sohio, kaip "Pasirinkimo" laimėtojai. Laimėtojas gali pasirinkti ką ir kur jis nori pirkti. Šio apmokės sąskaita! Kiekviena Sohio stotis turi tą patį sąrašą. Patikrinkite kiekvieną savaitę ar yra jūsų numeris.

GREITAI • GERIAUSIAI • LENGVAI

PINIGAI
LIETUVA

10 Rublių už \$1—

Mokestis \$5.— iki \$50.00

PILNAI GARANTUOTA
KIVITAS PARŪPINAMAS
EXPRESU PER 2 SAVAITES

GRAMERCY

744 Broad Street
Newark 2, New Jersey

Leista Bankų Dept.
ir apdrausta:

CLEVELAND APYLINKĖS

IS CLEVELANDO BENDRUOMENĖS GYVENIMO

Šiemetinė Lietuvių Diena įvyks liepos 13 d. Diamond Lake vasarvietėje (ten įvyko ir praėjusią vasarą).

Apylinkės valdyba rūpinasi, kad Lietuvių Diena būtų graži lietuvių tarpusavio bendravimo šventė. Dedamos pastangos į šventę sutraukti ne tik Clevelando, bet ir artimesnių Ohio vietovių mūsų tautiečius.

LB Clevelando Apylinkės Valdyboje įvyko pasikeitimų: Jaunučiai P. Nasvyčiai pasitraukus iš vicepirmininko kultūriniais reikalais pareigų, į jo vietą įėjo pirmasis kandidatas Vytautas Brazilius. Feliksas Eidimtas paskirtas vicepirmininku seniūnijų ir solidarumo mokesčių vadovu, o m. Antanas Alkaitis socialinių reikalų vadovu.

Valdybos pavidimu kultūrinių reikalų vadovas sudarė kultūrinę komisiją iš Petro Balčiūno, Edvardo Kernėno, Julius Kazėno, Zigmonto Peckaus ir Vytauto Raulinaičio, kurią apylinkės valdyba paskutiniame posėdyje patvirtino.

Vaižganto-Tumo 25 metų mirties sukaktuvių minėjimas

Birželio 22 d. po mišių, 11 v. 30 min. Čiurlionio Ansamblio namų sodelyje Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius rengia iškilmingą Vaižganto-Tumo 25 metų mirties sukaktuvių minėjimą. Programoje: Aldonos Augustinavičienės paskaita ir meninė dalis. Clevelando lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama minėjime dalyvauti.

D E M E S I O ! GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persiūnčia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius

Į Lietuvą ir visus Rusijos kraštus, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjas nieko neturi primokėti.

Galima siųsti iki 44 svarų, jeigu persiūnčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis nustatytas JAV pašto taisyklė.

Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų. Maistą kartu su rūbais siųsti neleidžiama.

Istaiga yra naujai perorganizuota ir klijentų patogumui naujose patalpose.

Gauta urmo kainomis gerų vilninių medžiagų ir odos. Šios prekės parduodamos siuntėjams savikaina.

Priėmimo valandos kasdien nuo 9:30 iki 6 val. Trečiadieniais nuo 9:30 iki 8 val. Šeštadieniais nuo 9 iki 3 val.

Adresas: 1313 Addison Rd., kaimas Superior ir E. 71st St. Tel. UT 1-0806.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius: apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

PERSIUNCIAME SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS. NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATIDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583
(Licensed by USSR)

PAGAL SUTARTI, SUDARYTA SU INTURISTU, FIRMA TEISETA SIŪSTI SIUNTINIUS Į VISAS SSSR RESPUBLIKAS IR LIETUVĄ.

Visos išlaikos, įskaitant muitą, apmokamos firmos įstaigoje. Siuntinius galite atsiųsti paštu arba kitu jums patogiu būdu.

Siųsti galima TIK NAUJUS DAIKTUS. Negalima siųsti MAISTO PRODUKTUS su kitais daiktais. Siuntinį išsiuntus siuntėjas gauna Amerikos pašto KVITĄ, o siuntinį pristadus gavėjas pasirašo KVITĄ. ISTAIGOJE DIDELIS PASIRINKIMAS PREKIŲ.

Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak. Sekmadieniais iki 4 val. Klientų patogumui skiriami atidaryti sekančiuose miestuose:

116 East 7th Street, New York, N. Y. Tel. YU 2-0380

11339 Jos. Campau Detroit 12, Mich.	900 Literary Rd. Cleveland 13, Ohio	632 W. Girard Ave. Philadelphia 23, Pa.	332 Fillmore Ave. Buffalo 6, N. Y.
Tel. Townsend 9-3980	Tel. Tower 1-1461	Tel. Walnut 5-8878	Tel. Mohawk 2674

Aukštusius mokslus baigė

ir Bachelor of Art laipsnį gavo dvi Notre Dame kolegijos studentės. Jos yra:

Aušra Barzdukaitė, studijavusi prekybos mokslus, veikli studentė, gyvai pasireiškusi Lietuvių Studentų Sąjungos darbuose, buvusi Clevelando studentų skyriaus valdybos išdininke. Aušra priklausė Clevelando studentų ateitininkų draugovei, kur eina valdybos sekretorės pareigas. Aktyviai dalyvavo Clevelando sporto klubo žaidimo veikloje, priklausydama tinklinio komandai, laimėjusiai pirmą vietą JAV ir Kanados moterų tinklinio varžybose. Keletą metų Aušra praleido su Čiurlionio ansambliu, kaip to ansamblio narė ir kanklininkė.

Laimutė Išmantaitė, studijavusi prekybos mokslus, ateitininkė, Lietuvių Studentų Sąjungoje dirbusi kaip studentų biuletenio "Studentų Gairių" redaktorė, o šiuo metu atstovauja Studentų Sąjungą Clevelande esančiame centriniame LITUANUS žurnalui remti komitete. Anksčiau Laimutė buvo Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Centro Valdybos narė.

Kęstutis Gaidžiūnas, Juozas Šlapelis ir Kęstutis Valaitis,

birželio mėn. 1 d. vykusiose iškilmėse, iš 266 baigusiujų gimnazijos mokslų, gavo St. Joseph High School baigimo diplomus.

Eugenijus Jakulis,

Vytauto Didžiojo dr. vės skautas, baigė gimnaziją (Shaw High School, East Cleveland) ir sekmadienį — birželio 1 d. gavo diplomą.

Jaunųjų Clevelando lietuvių dailininkų paroda,

rengta santariečių, aplankė apie 350 lietuvių ir 100 kitataučių. Nupirkta keletas dailininkų darbų.

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Clevelande,

per pirmininką C. Modestavičių, savo 20 dol. auka parėmė akademio jaunimo leidžiamą anglų kalba leidinį apie Lietuvą LITUANUS.

Adv. J. Smetona

12 dol. auka parėmė LITUANUS žurnalo leidimą.

Balfo susirinkimas

Birželio mėn. 8 d. 11 v. 30 m. Jv. Jurgio parapijos salėje suaukiamas 68 Balfo skyriaus narių susirinkimas. Bus renkama nauja valdyba.

Kviečiame visus šiame susi- rinkime dalyvauti.

Palikti akiniai

Globe Parcel, 1313 Addison Rd. atsiimti darbo valandomis.

Fausto operos

lietuvišku pastatymu Clevelande aučiama gyvas susidomėjimas. Ypač daug užklausimų bei sveikinimų studentai santariečiai gavo savo surengtos Jaunųjų Clevelando Lietuvių Dailininkų parodos metu. Atsirado net norinčių įsigyti į operą bilietus.

Bilietai greit bus atspausdinti. Toliau gyvenančių lietuvių patogumui bilietus bus galima užsakyti ir paštu. Apie tai smulkiau bus paskelbta spaudoje.

Chicago's Lietuvių Vyrų Choro statomas Fausto operos spektaklis įvyks šių metų rugsėjo mėn. 13 d., šeštadienį, Masonic Auditorium, 3615 Euclid Ave.

Operą į Clevelandą pakvietė Lietuvių Studentų Santaros Clevelando skyrius.

P A D Ė K A

Krėvės Paminklo Statymo Komitetas pranešė visuomenei, kad paminklas ant Krėvės kapo Filadelfijos Sv. Kryžiaus kapinėse jau pastatytas. Jį pagal architekto Jono Muloko projektą iškalė skulptorius Petras Vaškys. Paminklas pastatytas laisvojo pasaulio lietuviškosios visuomenės aukomis, kurių surinkta \$1910.12. Paminklo pašventinimas bus š. m. birželio 7 d. Paminklo Statymo Komitetai sudarė A. Jurskis, M. Krasauskaitė, V. Maciūnas, V. Mykolaitis, K. Ostrauskas, J. Puzinas ir A. Vasy.

Nuoširdžiai dėkodamas už aukas, Komitetas žemiau skelbia aukotojų sąrašą, dėl vietos taupymo ribodamasis aukojusiais nemazda kaip \$2 ir drauge atsi-prašydami už eventualius netikslumus, nes kai kurios pavardės aukų lapuose buvo sunkiai išskaitomos.

JAV-se aukų surinkta \$1517.95. Aukojai:

\$50.00 Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės Apylinkė;

\$25.00 kun. J. Karalius, Lith. Aid Association (Worcester, Mass.); N. N.;

\$15.00 Bostono Liet. Rašytojų Klubas; C. S. Cheleden;

\$10.00 P. Averka, A. J. Azukas, Baltimorės Liet. Organizacijų Taryba, M. J. Bigenis, K. Braciška, Liet. Stud. Clevelando Skyrius, Čikagos Aušros Vartų Skaučių Tuntas, J. Gustaitis, A. Kučas, J. Mickevičius, Liet. Bendruomenės New Britain Apylinkė, Z. ir R. Reikenai, S. ir A. Romanaukai, V. Stanka, V. Šimkus;

\$7.00 G. Būgaitė;

\$6.00 kun. S. Yla, J. Vengris;

\$5.75 Clevelando Stud. Ateitininkai;

\$5.00 J. Aleksandravičius, K. Augustas, J. Augustinavičius, R. Aukštutis, B. Babrauskas, K. Balkus, Baltimorės Tremtinių Bendr. Valdyba, S. Biežis, N. Birulis, A. Blinstrubas, B. Brazdionis, P. Būtanas, kun. P. Celišius, A. Cepėnas, P. Cepėnas, A. Didžiulis, Furniture Center Inc. (Chicago), J. Gabrielavičius, J. Gimbutas, A. Ivas, A. Ivaška, V. Jankus, A. J. Jokubaitis, P. Jonikas, A. Juknevičius, A. Jurskis, L. Kačinskis, O. Keinauskienė, J. Kakauskas, B. Kalvaitis, J. Kapočius, J. Kazanauskas, K. Kazlauskas, F. Klimas, I. Končius, V. ir V. Kulhokai, J. Kutra, G. ir A. Leonai, J. Liesytė, P. Lembergtas, Lingis-Tunkis, kun. J. Lukšys, G. ir V. Maciūnai, P. Mačiulaitis, I. Malinauskas, J. Malionis, A. Mažiulis, B. Mickevičius, E. Mikalauskaitė-Schuch, J. Mikalauskas, V. Mykolaitis, P. Miller, J. Mockaitis, K. Mockus, Z. Moliejus, A. Norkus, K. Ostrauskas, B. Paramas, B. Paulionis, P. Pilka, B. Pūras, J. Puzinas, H. Radauskas, kun. S. Raila, H. Rakauskas, T. Rypkiewicz, J. Rutenis, S. Santvaras, A. Senn, J. Sonda, Stephens Lijonors (Chicago), D. P. Šanėlis, J. Starka, P. Šveikauskas, V. Švėpas, A. Vaičiulaitis, J. Valaitis, kun. M. Valatka, A. Vasy, M. Venis, K. Vileišis, J. Vilčalys, P. Viščinis, S. Zabrodskis, S. Zbarskas, M. ir B. Žukauskai, V. Žilėnas, V. Žvirgzdys, "Paprastas pilietis" (Boston), N. N., N. N., V. A.;

\$4.50 J. Aistis;

\$4.00 P. Andreika, S. Kolupaila, V. ir J. Rūtelioniai;

\$3.00 O. Balčiūnienė, V. Barmienė, K. Bradūnas, L. Dambrūnas, E. Dovydenienė, Dundulis, A. Gaigalas, O. Gegužienė, A. Gudaitis, A. Gustaitis, V. Janušis, F. Kaminskas, A. J. Kanušis, A. S. J. Kaveičiai, J. Kirvaitis, D. Krėvėdienė, D. Krivickas, Ch. Kulas, J. Lenkevičius.

Lesevičiai, K. Merkis, A. Mičiūlis, J. Mikelijūnas, K. Nenortas, P. Osmolskis, V. Ramonas, J. Rautkys, K. Rimkus, G. Swiek, P. Šimkus, K. Škirpa, K. Vaičekauskas;

\$2.50 K. Graudušienė, A. Stankus,

\$2.00 A. Andriulionis, A. ir V. Andriūšiai, J. Andriūšis, B. Araminas, A. Astašaitis, L. Babarskas, J. Bajalis, K. Barauskas, B. Basiulis, P. Baublys, A. Blažys, J. Briedis, J. F. Budrik, B. Bui-nevičius, J. Bulota, V. Čepėnas, V. Čižiūnas, Z. Dautartas, K. P. Develkis, B. Elsbergas, E. Eslienė, Z. Janulevičienė, K. Jonaitis, A. Juodvalkis, F. M. Juras, S. Jurevičius, S. Jurgelevičius, S. Karvelis, J. Kemeklis, V. Kiela, J. Kojelis, E. Kolupailaitė, F. Kudirka, A. Kulskauskas, C. Lukšys, V. Mačys, N. Maciūnaitė, B. Masiokas, D. Mažeika, B. Micūnas, J. Mikaila, J. Milijūnas, A. Moliejus, R. Nemickas, J. Pajaujūis, K. Palčiauskas, P. Palubinskas, V. Paulionis, J. Pečiulis, A. Petrauskas, D. Pigaga, J. Pikel, V. Puškorius, Ratas, A. Rimkus, J. W. Sack, E. Sakalauskaitė, Savičkas, E. Skirmantienė, V. Slikas, J. Spirauskas, P. Stanionis, C. taniulis, V. M. Stulpinas, J. Susmaras, J. Svirsas, A. O. Šalna, M. Šaulienė, C. Šimkus, E. Šmitas, V. Trumpa, E. Trečiokas, K. Trečiokas, J. Tumavičienė, Z. Umbraziūnas, V. Urbonas, V. ir J. Vaičiūgiai, E. Vainiūnienė, S. Wasikonis, E. Vilutis, kun. Znotinas, M. Žilinskienė, J. Žilys, K. Žukas, A. B., A. S., E. V., J. P., K. B., V. B., V. T.

Kanadoje surinkta \$301.87. Aukojai:

\$51.55 Kanados Liet. Bendr. Montrealo Apylinkė;

\$31.00 Kanados Liet. Bendr. Toronto Apylinkė;

\$25.00 Kanados Liet. Bendr. Krašto Valdyba;

\$14.00 Edmontono lietuvių (per kun. D. Juršką);

\$5.00 Dr. Kaveckas, J. Kontenis, V. Meilus, A. Pabedinskas, J. Strazdas, Sudbury Liet. Bendr. Valdyba;

\$3.75 Londono (Ont.) lietuvių;

\$3.00 K. Grigaitis, Kanados Liet. Bendr. Wellando Apylinkė, A. Pacevičius;

\$2.00 V. Bartninkas, J. Bulionis, K. Bungarda, M. Grincevičiai, B. Guoga, E. Jasevičiūtė, J. Karaliūnas, V. Kežinaitis, A. Laugelis, J. Lukoševičius, Matulaitis, A. Mitalas, B. Povilaitis, kun. Rickus, I. Vainavičius;

Australijoje surinkta \$74.30, iš kurių \$60.00 gauti per V. Zemkai, ir \$14.30 atskiru sąrašu, pagal kuri L. K. F. Austr. V-ba ir M. Teatro Mėgėjų grupė aukojo po 2 svarus, V. Boskis ir A. Puidokas po 1 svarą, kiti po mažiau;

Iš Brazilijos gauta \$11.00, Min. F. Meieris aukėjo 444 kruzeirus, kiti po mažiau.

Iš Argentinos J. Kėkštas aukėjo \$5.00.

Išnuomojama įstaiga, Addison—Superior pastate, 7037 Superior Ave. Tinkama advokatai arba gydytojui. Skambinti EN 1-1287.

Reikalingi lietuvių talkininkai geram lizniui

Dėl informacijų kreiptis: 1730 Melzer Ave., Cleveland 20, Ohio. Telef.: WA 1-0047. Kreiptis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 6 iki 8 val. vakarais. (44)

KAS
UŽSISAKĖ
DIRVA —
TAS NESIGAILĖJO!

J. S. AUTO SERVICE
Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMASINŲ
TAISYMAS
Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini aku-mulatoriai.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352.
Nakties telef.: LI 1-4611.

NAUJA VASARVIETĖ

Dar vienas lietuvių vasarnamis atsidaro vasaravimo sezonui birželio mėn. 15 d. Cape Code, Mass. Savininkai Stasys Lušys ir Brutenis L. Veitas.

Pusiasalis, turėdamas švelnų klimatą, yra vienas iš mėgiamausių rytinio U.S.A. kranto vasarviečių. Lietuviams pirmąsias Ničos kopas ir Baltijos bangas.

Vasarnamį administruojamas Stasio Lušio, kurio adresas: St. Lušys, 195 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 7-5576.

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

THREE WAY PAINTING CO.

Lietuviška įmonė atlieka įvairius naujų ir senų namų dažymo ir dekoravimo darbus iš lauko ir viduje.

Lietuviams darome nuolaidą.
J. ir E. Ignatavičiai
677 E. 128th St. — Tel. MU 1-8368

PRANEŠAMA... NATIONWIDE'S naujas

ŠEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas padengia visą jūsų šeimą... net automatiškai kiekvieną naują prisidėjusį (po 14 amžiaus dienų) NE KIEK NEPADIDĖJANT už mokamą vieną draudimą!

Skambinkit:
PAULINA MOZURAITIS,
Agentas
SK 1-2183

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kad jūsų namai arba ra kantai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaizdimo ko visada reikalauja apdraudo-kompanijos pirm, negu išmok už nuostolius.

P. J. KERSIS,
609 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAIN 1-1773
Rezidencija: PENINSULA 25

JUOZO KAMAIČIO IR JONO BALEIKOŠ, ST. CLAIR SHOE STORE,

12915 St. Clair Ave.

Batų ir odos parduotuvė, dide lio batų pasirinkimas ir žemes nės kainos negu kitur.

Siuntimui į Europą duodame nuolaidą.

Batų taisymas paimamos ir pristatomos į namus be mokes-čio.

Darbo val.: nuo 9 v. ryto iki 7 v. v.

Telefonas: GL 1-5875, buto — GA 1-7658.

VIENOS ŠEIMOS NAMAS — EAST 126 GATVĖS RAJONE

Į šiaurę nuo St. Clair ir Lancelot Ave., 4 miegamųjų namas. Labai geram stovyje. Naujas gaso pečius. Garažas. Prašo \$12,500.

Du namai — geros pajamos

Netoli St. Clair Ave. ir Sv. Juozapo bažnyčios du namai ant vieno sklypo: vienas 4 šeimų, o kitas vienos šeimos — 7 kambarių. Gaso šildymas.

Turime ir daugiau gerų pirkinių. Kreipkitės į

p. ŠIRVAITĮ
Wm. T. Byrne — Real Estate
1535 Hayden Ave. MU 1-6100
ar namuose KE 1-4080

REIKIA 4 MIEGAMŲ?

Marcella iš E. 185 gatvės, prie pat prekybos centro, CTS susisiekimo, mokyklų, bažnyčių pagal užsakymą statytas bangalas, pirmo savininko, 2 miegami ir vonia apačioje, 3 baigti viršuje; valgomasis plius didelė virtuvė, židiny, užpakalinė veranda, perdalintas rūsys, garažas, kilimai, puikiai išlaikytas, kaina nustatyta skubiam pardavimui.

STAKICH REALTORS
830 East 185 St., KENmor 1-1934

Parduodamas namas

Eddy Rd. ir St. Clair rajone. 6 kamb. Plytelių vonia. Kaina \$9,950. Šaukti: AC 1-6977.

Parduodami baldai
7605 Star Ave., telef. HE 1-1620.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. Lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėles. Visą laiką veikia televizijos aparatai. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra
1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderso 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

SENIAI LAUKTAS ĮVYKIS CICERO

DIRVOS VAJUS PIRMOJE EILĖJE. — JONAS VARIAKOJIS IR ALGIMANTAS MACKUS PRIEŠAKYJE. — INŽ. EUGENIJUS BARTKUS, INŽ. JURKŪNAS IR DR. BARTKUS ATSTOVAVO CENTRA

Inž. Jonas Variakojis pradėjo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Cicero skyriaus steigiamąjį susirinkimą, kuris įvyko gegužės 23 dieną. Jonas yra įžymaus Lietuvos kariuomenės kūrėjo-savanorio ir nepriklausomybės kovų pulko vado pulkininko Variakojos sūnus. Šio susirinkimo iniciatoriai buvo: pp. Čenkus, Šulaitis ir Variakojis. Inž. Variakojis įžanginiame žodyje nurodė, kad Cicero seniai buvo reikalingas ALT S-gos skyrius. Čia yra daug tautinės minties lietuvių iš seniau ir vis atsiranda naujų iš priaugančios kartos, ypač iš intelektualų tarpo. Cicero yra ne tik nemaža lietuvių kolonija, bet ir gan svarus lietuvių intelektualų centras. Čia gyvena lietuviai rašytojai, poetai, žurnalistai, inžinieriai, pedagogai. Čia gyvena ir dirba plačiai visoje Amerikoje žinomas prelatas Alabavičius. Stigo tik dar Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyriaus. Šiandien jis čia užgims, — baigė savo žodį inž. Variakojis — ramios, svajingos išvaizdos, jaunas Amerikos lietuvis. Jo žmona Jūratė ir žmonos motina Juškevičienė (aktyviai bendradarbiauja spaudoje) taip pat buvo čia pat.

Juozas Šulaitis, žymus savivaldybių darbuotojas nepriklausomoje Lietuvoje, pakvietė tautą susirinkime. Čenkus išskyrė kitus organizacinius reikalus ir rūpinosi, kad viskas eitu jaukioje nuotaikoje. Susirinkimas nebuvo gausingas, bet svarus savo dalyviais. Dauguma profesionalai ir intelektualai. Buvo ir ponai. Nevisos jos pasidarė naujo skyriaus nariais. Bet jos vaišino kavute ir "priedais" prie jos. Reiškama ypatinga padėka ponams: Bobinienei, Juškevičienei, Variakojenei ir Vasiliauskijenei.

Inž. Eugenijus Bartkus, ALT S-gos pirmininkas, pasakė, kad Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga bus tik tada sviri mūsų gyvenime, kai bent daugumas

tautinės minties lietuvių bus įsijungę į tą sąjungą. Skyrių steigimas yra to pagrindas. Sveikino iniciatorius ir dalyvius. Bartkus pasakė, kad šiuo laiku ALTS turi 13 skyrių ir apie 1500 narių. Ar tai daug ar maža — kitas klausimas. Bet tai teisybė, kurios jis neslepia. Per savo pirmininkavimo laikotarpį inž. Bartkus yra suplanavęs skyrių skaičių net iki 30 išplėsti. Ir tai nesanti fantazija. Ponas Bartkus pabrėžė, kad be savo spaudos mes negalime nei vienoje srityje progresuoti. Todėl kvietė naujo skyriaus vaidybą pirmoje eilėje pradėti Dirvos vajų.

Inž. Jurkūnas, ALT S-gos pirmininkas vicepirmininkas (organizavimo reikalams) labai įdomiai ir patraukliai apibūdino ALT S-gos praeitį ir dabartinius uždavinius.

Dr. Bartkus (sąjungos pirmininko tėvas) buvo priverstas pavėluoti į susirinkimą (dėl staigaus paciento), turbūt todėl ir nebekalbėjo. Bet jo pasirodymas buvo ženklas, kad ir labai užimta gydytojų profesija randa laiko lietuviškiems reikalams. Ciceriečiai tatau labai įvertino.

Algimantas Mackus, rašytojas, poetas, daugumai gerai pažįstamas iš Margučio radijo transliacijų. Jis susirinkime kėlė labai aktualius ideologijos, jaunimo ir kitokių klausimus. Buvo įdomu klausyti jo ir inž. Jurkūno atsakymų į jo klausimus.

Ponai Gaigalas, Vasaitis, Vasyss taip pat buvo iškėlė labai aktualias problemas. Į skyriaus valdybą išrinkti: Biskis Gediminas, Čenkus Jonas, Šulaitis Juozas, Variakojis Jonas ir Vasaitis Jonas.

Į revizijos komisiją išrinkti: Bobinas Feliksas, Mackus Algimantas, Sruoga Kazys ir Vasyss Bronius.

Julius Šakelė

TAUTINIO KONGRESO NUTARIMAI

(Atkelta iš 1 pos.)

būdu, kongresas skatina tautinės organizacijos ir lietuvių visuomenę remti jaunimo veiklą, grindžiamą ištikimybe savo tautai ir ryžtu dalyvauti lietuvių tautos kovoj dėl jos laisvės.

III.

Lietuvių bendrinių organizacijų reikalu kongresas pareiškia:

1. Lietuvių Bendruomenės organizaciją pilnai remti ir joje aktyviai dalyvauti.

2. Balfo organizacinėje struktūroje turi būti atstatyta bendradarbiavimo ir susitarimo dvasia. Kongresas priima dėmesin, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba yra atpalaidavusi savo atstovus Balfo vadovybėje nuo reprezentavimo atsakomybės, palikdama jų tolesnį dalyvavimą Balfo veikloje jų pačių nuožiūrai ligi būsimo Balfo seimo.

3. Amerikos Lietuvių Taryboje siekti šių reformų:

a) ALT sudarančios keturios pagrindinės srovės siūnčia į Tarybą ne po 7, o po 10 atstovų;

b) ALT Vykdomas Komitetas sudaromas ne iš keturių, o iš aštuonių asmenų, po du nuo kiekvienos pagrindinės srovės;

Tauriam lietuviui

ANTANUI OLIUI mirus,

poniai VERNAI OLIENEI, giminėms ir artimiesiems giliai užuojautą reiškia

Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Vyriausioji Valdyba

Didžiajam lietuviui

ANTANUI OLIUI mirus,

poniai VERNAI OLIENEI, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje

c) ALT Vykdomajame komitete įvedama rotacinė tvarka pareigų pasiskirstyme;

d) Vardan visų lietuvių vienybės, ALT ir jos Vykdomasis Komitetas surenkamas lėšas, pagal išgales ir patiekta sąmatas su konkrečiais išlaidų pozicijų nurodymais skiria ne tik Vilniui, bet ir Lietuvos Nepriklausomybės Talkai.

4. Tautinių organizacijų nariai skatinami domėtis seniausią Amerikos lietuvių organizacija — Susivienijimu Lietuvių Amerikoje ir būti veikliais jo nariais.

IV.

Spaudos reikalu kongresas taria:

1) Tautinių organizacijų vadovybės sieks sudaryti organizacijų rėmuose tautinės spaudos platintojų ir korespondentų tinklą.

2) Tautinės organizacijos sieks sudaryti tautinės spaudos sistemą, pagrįstą trimis pagrindiniais periodiniais leidiniais: mėnesiniu žurnalu, savaitraščiu ir dažnesniu leidiniu.

3) Reiškama padėka menkai atlyginamiems tautinės spaudos redaktoriams ir gausiems neatlyginamiems jos bendradarbiams, kurių pasišventimo dėka tautinė spauda ne tik egzistuoja, bet ir daro gražią pažangą.

V.

Kongresas rekomenduoja tautinėms organizacijoms ir visiems lietuviams užsieniuose, dalyvaujant lietuvių tautos pastangose išsilaisvinti ir atstatyti Lietuvą kaip nepriklausomą demokratinę respubliką, laikytis šių pagrindinių gairių:

a) Rūpintis išlaikyti Lietuvos valstybei teisės subjekto vardą ir visomis išgalėmis remti Lietuvos Diplomatines Tarnybas padėti tarptautinėje plotmėje, kiekviena proga pabrėžiant lietuvių visuomenės solidarumą su jais.

b) Kreipiantis Lietuvos reika-

Tauriam lietuviui, pirmajam Tautinės Sąjungos Pirmininkui ADV. ANTANUI OLIUI mirus, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdyba skelbia dviejų savaitių gedulą. Visi Tautinės Sąjungos padaliniai prašomi neruošti jokių pramogų ir parengimų iki birželio mėn. 20 dienos.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdyba

Garbingajam lietuviui ir Lietuvos laisvės gynėjui

A. a. ANTANUI OLIUI mirus,

giliausią užuojautą jo žmonai, giminėms ir artimiesiems reiškia

Lietuvos Nepriklausomybės Talka

ir

Lietuvos Nepriklausomybės Fondas

Didžiajam lietuvių puoselėtoju, lietuvių garbės kelėjui ir renuilstamam Lietuvos laisvės kovotojui

A. a. ANTANUI OLIUI mirus,

didžio skausmo prislėgtai našlei ponai VERNAI OLIENEI, velionies giminėms ir artimiesiems širdingą užuojautą reiškia, drauge liūdi ir skausmu dalinasi

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga

Tauriam lietuviui ir Tautinės Sąjungos pirmajam pirmininkui

A. a. ANTANUI OLIUI mirus,

našlę ponį VERNAI OLIENĘ ir artimuosius giliai užjaučia

Tautinės Sąjungos 11-asis skyrius, Richmond Hill, New York

Didžiajam lietuviui, Tautinės Sąjungos Tarybos pirmininkui

A. a. ANTANUI OLIUI mirus,

nuoširdžiausią užuojautą ponai V. OLIENEI ir artimiesiems reiškia

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmasis skyrius Brooklyne

Garbingajam Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariui

A. a. ANTANUI OLIUI mirus,

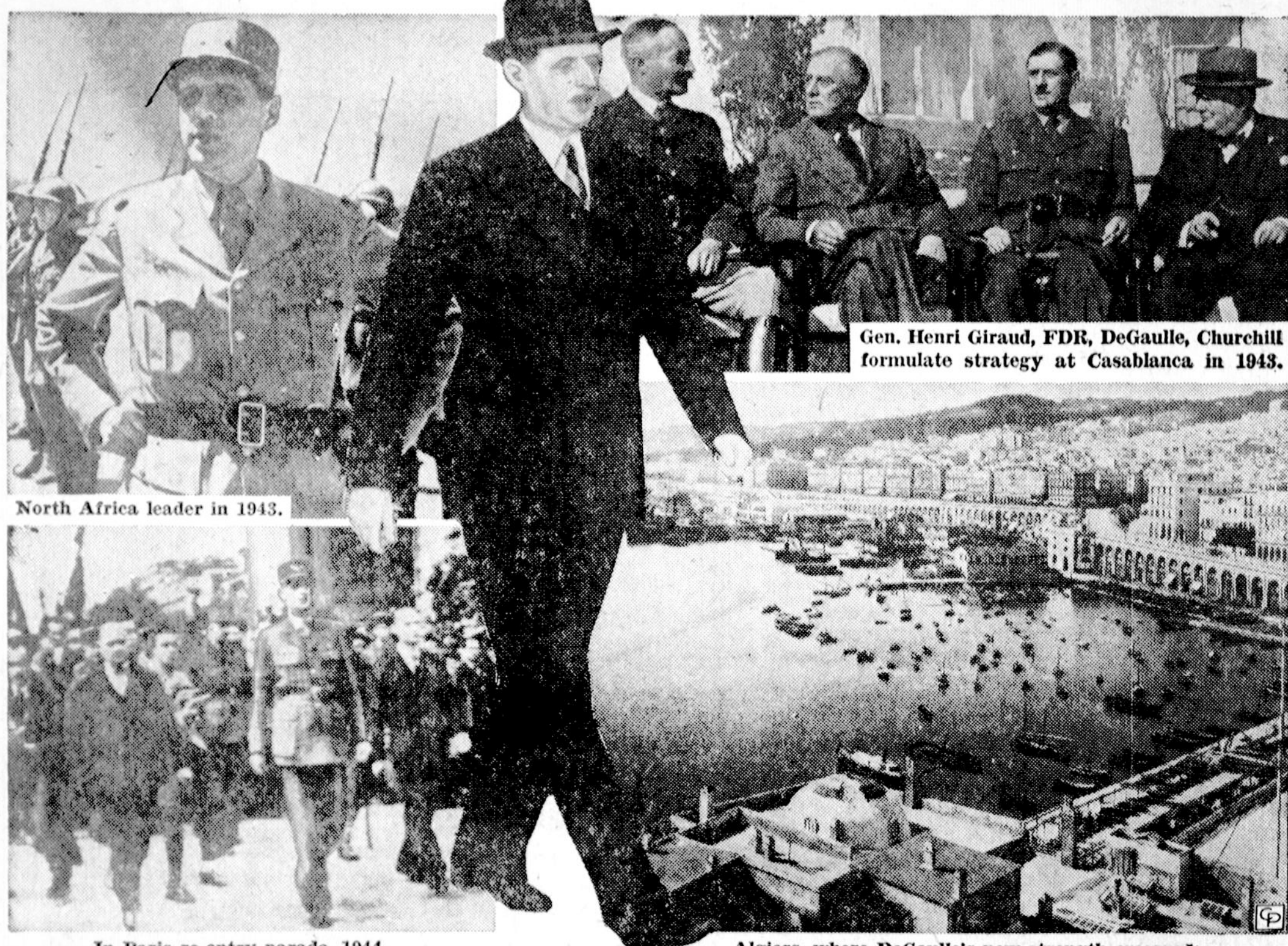
jo našlei ponai VERNAI OLIENEI ir šeimai, gilioje liūdesio valandoje, širdingiausią užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicagos skyrius

A. a. adv. ANTANUI OLIUI mirus,

giliai užuojautą ponai VERNAI OLIENEI ir artimiesiems reiškia

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Cicero skyrius

Gen. Henri Giraud, FDR, DeGaulle, Churchill formulate strategy at Casablanca in 1943.

North Africa leader in 1943.

In Paris re-entry parade, 1944.

Algiers, where DeGaulle's new strength emerged.

Generolas De Gaulle yel atėjo į valdžią, pasišovęs antrą kartą išgelbėti pašlijusią Prancūzijos padėtį. Atėjo save laikydamas beveik stebukladariu, bet be rėmimo sukilusių generolų tų pareigų nebūtų gavęs.

SANTAROS-SVIESOS FEDERACIJOS FILISTERIŲ KOLEGIJOS SUVAŽIAVIMAS

Liepos mėn. 25-27 d. įvyksta pirmasis visuotinis Santaros-Sviesos Federacijos Filisterių Kolegijos suvažiavimas.

Suvažiavimas vyks Chippewa Lake Park, apie trisdešimt mylių į pietus nuo Clevelando, netoli Ohio Turnpike. Nakvynė vienam asmeniui nakčiai — \$3.00.

Visi Santaros-Sviesos Federacijos nariai, o taip pat ir Santaros garbės filisteriai, norintieji suvažiavime dalyvauti, prašomi iki birželio mėn. 9 dienos registruotis per vietos studentų Santaros, filisterių santaros, ir Sviesos Sambūrio skyrius.

Rengėjai